

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sredi izvešeni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna petletna vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zalivala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplašitve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 85

Vojna na Balkanu.

Zmagovanje Črnogorcev.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Cetinje, 12. oktobra.

Črnogorska armada prodira zmagovito na turško ozemlje in zavzete Skadra je samo še vprašanje nekaj dni.

Armada je razdeljena na tri oddelke:

1. na zetsko-brdsko divizijo, kateri je operativna točka Podgorica; zapovednik brigadir Blažo Bošković; 2. na barsko divizijo, zapovednik vojni minister Mitar Martinić, kateremu sta dodeljena brigadirja Milutin Vukotić in Ivo Durović; 3. na kolašinsko divizijo, ki jo vodi brigadir Janko Vukotić in Lakić Vojvodić.

Vrhovno poveljstvo nad celo armado ima prestolonaslednik Danilo. Kralj se nahaja v Kruševcu pri Podgorici.

Kolašinska divizija je prva prekorčila mejo.

Dne 9. t. m. okoli osme ure zjutraj je započel general Vukotić z obstreljevanjem Mojkovca. Grom topov je izzval veliko navdušenje med vojsko. Po dveh urah trde borbe je bil Mojkovac v črnogorskih rokah. Malo pozneje so bile zavzete vse glavne pozicije ob reki Tari. Nad Mojkovcem so se neprijatelji zelo uporno borili. Zavzete so glavne pozicije. Črnogorci so vdrlili dve uri daleč v turško zemljo in se utaborili na Lepenovcu, tri ure daleč od Bjelog Polja. Vreme je bilo jako slabo in megla gosta. Na pohodu proti jugu so zadeli Črnogorci na veliko množino mrtvih in ranjenih sovražnikov. Črnogorci so padli 8, ranjenih je bilo 15.

Tretja divizija se je po zavzetju Berane in Majkovca obrnila proti jugu in se bori sedaj s turškimi predstojniki, čakajoč obnemem, da prestopi srbska armada mejo. Zapovednik turške armade Giavid paša, se nič ne približa, menda hoče svoje čete varovati za poznejši čas, ker se po padcu Berane omejuje na to, da predstaja opazujejo Črnogorce.

Druga divizija pod poveljstvom vojnega ministra Martinovića je šla

od Odsinja od juga proti Skadru. Na težkem terenu je morala prestati mnogo manjših bojev, a je pri vseh Turke pognala nazaj. Zavzeteje Tarabosča je bila najtežja naloga te divizije in izpolnila jo je sijajno. Tarabosča leži na 600 metrov visoki gori. Turki so to trdnjavo dobro utrdili in opremili, a vender se ni mogla ustavljati navalu Črnogorcev.

Najhujše boje je morala prestati prva armada, kateri je operativna baza v Podgorici. Dne 9. t. m. je kralj Nikola s princem Mirkom odšel iz Hruševca na Gorico. Vrh tega hriba je kralj razjahal in zavzel mesto, odkoder se vidi na trdnjavo Dedić in na obdajajoče gore. Točno ob 8. je zagrmel prvi črnogorski top, namerjen na utrdbo Dedić. Top je sprožil princ Peter. Kralj se je odkril in se prekrizal, takisto vse spremstvo, vojaška godba je zavrnila narodno himno. Granata iz prvega črnogorskega topa je padla v sredino turške baterije na gori Planinica.

Zdaj se je začel artiljerijski dvoboj. Druga za drugo so letele črnogorske granate na Planinico; Turki so poredkoma in slabo odgovarjali. Naenkrat razbije črnogorska granata glavno turško šanco na Planinici. Turki zapuste beže svojo utrdbu.

Boj se zdaj razširi na celo fronto od Planinice do jezera. Uspehi črnogorske artiljerije je velikanski; popoldne so topovi začeli obstreljevati trdnjavo Dedić. Prestolonaslednik je vodil boj s Kačanice gore. Dvoboj artiljerije je trajal do noči.

Naslednji dan se je znova začel artiljerijski dvoboj. Zdaj so bili topovi obrnjeni na trdnjavo Dedić. Ljutostreljanje je trajalo dobro uro. Ko so črnogorski topovi razbili glavno obzidje trdnjave, je posegla vmes črnogorska infanterija.

Na bojišču so bili kralj, prestolonaslednik in princ Mirko.

»Juriš!« S strahovito silo je udarila infanterija na Dedić. Turki so se ljuto ustavljali, a so bili premagani in preostalo jim ni nič drugega, kakor da se udajo ali da beže.

En del Turkov je poskušal ubežati proti Šipčani. Infanterija je drla za Turki in jih je na potu v pravem pomenu besede decimirala.

V trdnjavi ostali Turki so nadaljevali boj z veliko hrabrostjo. Končno je črnogorska infanterija z baje-

neti naskočila turške pozicije. Zdaj se je vnel strašen boj, boj od moža do moža in tu je padlo na obeh straneh največ vojakov. Zlasti so Črnogorci izgubili mnogo oficirjev. Prvi je padel sin generala Boškovića, mlad oficir izrednih sposobnosti. V trenutku, ko se je kličoč »Napred — ura« na čelu svojega oddelka pognal v boj, ga je turška krogla zadela v glavo. In njemu so sledili drugi; v cvetu svojih let so padali junaki, preko njih pa so drvele črnogorske čete in končno zavzele Dedić. Turki so bili ali ubiti ali pa so se udali. Med ujetimi je tudi polkovnik Salah Eddin.

Dedić dominira Šipčani in Tuzi. Črnogorci bi bili lahko bombardirali mesto Tuzi, pa tega niso storili, da bi prebivalstvo ne imelo škode. Z infanterijo in topovi so zavzeli Šipanik, z infanterijo in s podporo Albancev pa Tuzi in vse druge utrjene hribe naokrog.

Prva utrjena obrambna črta je bila s tem zavzeta in črnogorska armada se je zdaj tudi od severa vsula proti Skadru, kateremu se bliža od juga minister Martinović s svojo divizijo.

Stari junak, general Blažo Bošković, komandant retsko-brdske brigade, je preстал pred dvema letoma težko operacijo, po kateri je postal malokrvn in skrajno nervozen. Misleč, da se ne bo radi tega mogel udeležiti vojne ali vsaj ne v taki meri sodelovati, kot bi želel, je bil iako potrjen in nesrečen. Posledica tega duševnega razpoloženja je omračenje uma. Vest, da je napravil konec svojem življenju, je neresnična. Blažo Bošković, general velikih zmožnosti, je star 43 let. Kje se sedaj nahaja, na Cetinju ni znano. Istotako ne, kdo je njegov naslednik v komandi zetsko-brdske brigade.

Zadnji dnevi pred vojno.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Belgrad, 11. okt.

Belgrad je postal pust in prazen; okoli 20.000 njegovih prebivalcev se nahaja pod orožjem — bog ve kje na turški meji in mladega vojvoda se ne vidi več, samo rezervisti III. poziva so tukaj in ako je še kak mlad

človek v uniformi, ima na rokavu gotovo — rdeči križ na belem platnu.

Pozna se to takoj. Kavarne in gostilne so prazne, zapirajo se vse prav zgodaj, samo kinematografi še »delajo«, ali publike je malo. Snoči sem bil z nekaterimi prijatelji v kinematografu v hotelu Pariz, ki je bil navadno prenapolnjen z uradniki, oficirji, trgovci itd., ali snoči je bilo v I. vrsti prav malo ljudi in še to po večini tužji, ki niso podvrženi vojaški dolžnosti, v II. vrsti so bili pa sami rezervisti II. poziva od zadnjih oddelkov, ki so včeraj še bili v Belgradu, ali čez noč in danes dopoldan so odšli tudi ti zadnji oddelki — na mejo.

Na brzojavnem uradu je grozen naval, toliko brzojavov v Belgradu menda še nikdar ni bilo oddanih kot sedaj, sinoči sem moral čakati celo uro, predno sem prišel na vrsto, da sem oddal par brzojavov. Pred mano je stal visok, močan stotnik, v polni bojni opravi. Bil je to Živojin Rafajlović, narodni poslanec, ki kot tak ni dolžan iti na vojno, ali rekel mi je, da ne more ostati doma, ko bodo drugi Srbi prelivali kri in da storijo drugi poslanci ravno to kot on, to je, oblečejo se v uniformo in odidejo na bojišče.

Gospod Rafajlović mi je resnično imponiral, četudi kaj drugega nisem mogel pričakovati od njega in od njegovih tovarišev.

Daneš zjutraj ob 4. uri je odšel na mejo, veselo in samozavestno.

Gosp. Žaša Prodanović, eden od voditeljev mladoradikalne stranke, ki je bil že večkrat minister, tudi ni dolžan iti na vojno, ker je tudi poslanec, ali oblekel je uniformo na vladnega vojaka, ker mu je prejšnji kralj Aleksander odvzel, kot odločnemu opozicionalcu, saržo rezervnega oficirja. In ta mož ima na vojni tudi dva sina.

Res, požrtvovalni rodoljubi so Srbi, dobri junaki, malokje bi se našel mož, ki stoji v družbi in v državi v prvi vrsti, da bi hotel iti prostovoljno v vojno, kot navaden vojak.

Nihče se več ne vprašuje, ali bo vojna, ker to vprašanje je končno, definitivno in nepreklicljivo rešeno, pač pa vse ugiha: kdaj začne vojna. No, in to je stroga tajnost generalnega štaba; ki edini odločuje o tem, ker državniki so svoje storili, na vrsto pride orožje kot — ultima ratio. Ker je mobilizacija že dolgo izvršena, se

ima izvršiti samo še koncentracija čet in to bo gotovo — tako se računja do ponedeljka ali do torka — in takrat bodo tudi velike sile dobile v Belgradu, Sofiji in Atenah na svojo noto — enak odklanjajoč odgovor: to, kar se obljublja, niti od daleč ne zadostuje, tudi ko bi se izvršilo, česar ni pričakovati, ker Turčija je znana po svojih velikih obljubah, ki jih nikdar — ne izvrši.

To diplomacija dobro ve in zato je tudi že popolnoma obupala in govori o vojni kot o gotovi, sklenjeni in neizogibni stvari.

V vojno gresta oba kraljeva sina: prestolonaslednik Aleksander in princ Giorgije. Prvemu bo poverjena najbrže kaka večja komanda, drugi bo pa najbrže poveljeval 18. pešpolku, ki nosi njegovo ime in tako se izpolni temu pogumnemu in hrabremu princu vroča želja po vojni.

Kombiniranje je nehalno delo in zato ne bo bom govoril o šansah vojne, ali navesti hočem splošno mnenje, ki vlada tukaj glede vojne same in njenih posledic.

Tako-le se splošno rezonira:

Zvezne balkanske armade prej ali slej gotovo premagajo turško armado, četudi te nihče ne podcenjuje. Potem pa armade zveznih držav kratkoma ne zapustijo osvobodjenega ozemlja in ako bi hotele evropske velike sile čuvati integriteto Turčije, bi morale na vsak način poskušati z orožjem v roki preprodati armade zaveznikov s turškega ozemlja, kar prvič ne bi bila laha reč, ker postavijo zvezne balkanske države na bojišče lahko okoli enega milijona bajonetov in kakih 1500 topov, in drugič, bi bilo tako potegovanje velikih sil za to, da ostanejo macedonski kristjani še na dalje v turški sužnjosti, zelo, zelo nepopularno v Evropi, katere simpatije bodo gotovo na strani balkanskih zaveznikov.

Na Balkanu sedaj res ni nobene-pesimizma, četudi nihče ne podcenjuje turške moči. Splošno se sodi, da bo trajala vojna kake tri mesece, v vojaških krogih se pa računa tudi s tem, da bi vojna mogla trajati do spomladi. Sicer pa je prezgodaj govoriti o trajanju vojne, dokler se ne izvršijo vsaj prvi večji spopadi, iz katerih se bo vsaj v glavnem mogla presoditi moč in bojna porabnost posameznih armad.

Zvezdan.

LISTEK.

Sapho.

Slike iz pariškega življenja.

Francoski spisal Alphonse Daudet.
Prevel Oton Zupančič.

(Dalje.)

Na bregu enghienskega jezera, pred velikansko tratino, spuščajočo se do samega pristanišča, kjer se je zibalo nekaj jol in gondol, je stala velika hiša, čudovito okrašena in opremljena, ki ji je odsevala na stropih in zrcalnih stenah migotanje vode in prelepe bukove seči iz parka, kjer je že trepetalo rano zelenje in cvetje španskega bezga.

Skrbno ukrojene livrje, steze, na katerih ni bilo videti niti ene suhe veje, so delale čast dvojnemu nadzorstvu mlade Roze in stare Pilarke.

Družba je bila že za mizo, ko sta prišla, ker sta vsled krivega napotka zgrešila pot okoli jezera in blodila po stezicah med visokimi ogradami. Jeana je popolnoma zbehal hladni sprejem hišne gospodinje, ki se je togotila, ker so ju morali čakati, in nenavadni obrazi starih park, katerim ga je Roza predstavila s svojim vozniskim glasom. Troje »elegantk«, kakor se imenujejo med

sabo velike kokote, troje nekdanjih vlačug, ki so slovele za dobe drugega cesarstva, s tako slovitimi imeni, kakor jih imajo veliki pesniki ali generali - zmagovalci: Wilkie Cob, Sombreuse, Clara Desfons.

Elegantne, to pa to: še vedno našarjene po najnovejši modi, lično opravljene od nakrišpanega ovratnika do čevljev; tako vele, tako šminkane, tako zlepotičene! Sombreuse brez trepalnic, z ugaslimi očmi, upalimi ustnicami je neprestano tipala okoli svojega krožnika, za vilicami, za nožem; Desfonska strašno životna, s priščastim obrazom, posodo - ogrevalko pod nogami, je razprezala po prtu svoje uboge, od trganja skrivljene prste z iskrecimi se prstani, ki jih je težko natikati in snemati. In Cob vsa drobna, z mladostnim životom, da je bila njena koščena glava, glava bolnega klovna, še grša pod predvratno - rumeno lasuljo. Ta, propadla, zarubljena, je bila šla poskušat še zadnjo srečo v Monte - Carlo ter se je vrnila brez božjega v žepu, zatelebana v lepega igrača - pomagača, ki pa ni maral zanjo; Roza jo je vzela k sebi, jo je redila in se je bahala s tem.

Vse te ženske so Fani poznale in so jo pokroviteljsko pozdravile: »Kako je, mala?« In res je bila v svoji obleki po tri franke meter, brez vsakega nakita, razven Knyperjeve rudeče broške, podobna skromni začitnici med temi strašnimi izveden-

kami v galantni umetnosti, ki so bile videti še pošastnejše v tem razkošnem okrožju, v vsem tem svetlem odblesku, ki je prihajal, s pomladnimi vonjavami pomešan skozi dvokrilna vrata v obednico.

Potem je bila še stara mamka Pilara, »opisa«, kakor se je zvala sama v svoji francosko - španski latovščini, res prava makaka s splahnelo, grapavo kožo, z divjo zlobo na spačenih potezih, počesana po fantovsko, sive lase do ušes, in na obleki od starega črnega satena velik bel mornarski ovrtnik.

»In pa gospod Bichito...« je končala Roza predstavljaje svojih gostov in je pokazala Gaussinu kupček rožnate bate na namiznem prtu, kjer se je tresel kameleon.

»No, in jaz — mene ne boš predstavila?« se je oglašil v pretirano brkihalnem tonu visok možak s sivimi brki, s korektnim, celo malo lesenim vedenjem, ki je nosil svetlo obleko in pokončen ovrtnik.

»Saj res... In Tatave?« so se zasmejale dame. Gospodinja je vne-marno povedala njegovo ime.

Tatave je bil de Potter, priznani glasbenik, ki je zložil »Klavdijo«, »Savonarolo«, Jean, ki ga je bil videl samo mimogrede pri Déchelettu, se je začudil, ko je videl na tem velikem umetniku tako malo ženjalnega, ta trdi, pravilni obraz, kakor izrezan iz lesa, te brezbarvne oči, skrivajoče blazno, neozdravljivo strast,

ki ga je priklepala že nekaj let na to candro, radi katere je ostavil ženo in otroke, da sedi sedaj za mizo v tej hiši, ki mu je požrla velik del njegovega velikega imetja in gledališke taničije, kjer so ravnali z njim slabeje nego s slugo. Treba je bilo samo videti njen zldoglašeni obraz, kadar je on kaj pripovedoval, in s kakim prezirnim glasom mu je dejala, naj bo tiho; in, da ne bi zaostala za svojo hčerjo, ni pozabila Pilara nikdar pristaviti z odločnim poudarkom:

»Tak drži no jezik za zobmi, dede!«

Jean je imel to Pilaro za sosedo, in njene stare povešene šobe, s katerimi je pri jedi cmakala kakor prežvekujoča žival, in njeno prežečo oko na njegovem krožniku je rezalo v živo Gaussina, ki ga je bil že prej neprijetno dirnil gospodovalni ton Rozin, ki se je norčevala iz Fani radi njenih večernih koncertov v hotelu in radi topoglavosti te inozemske jare gospode, ki smatra upraviteljico za boljšo damo, ki je zabredla v nesrečo. Nekdanja voznica, zalita z nezdravo toščjo, za tisoč frankov draguljev v vsakem ušesu, je svoji prijateljici kakor zavajala novi rzcvit njene mladosti in lepote, ki je prehajala od tega mladega in lepega ljubimca nanjo; a Fani se ni hudovala, ampak je narobe zabavala vse omizje, šegavo oponašala penzijonarje, Peruaca, ki je kar belo gle-

dal, ko ji je zaupal, kako rad bi se seznanil z »veliko kukuto«, in tihotno vrnjenje Holandca, ki je sopihal za njenim sedežem kakor morskii pes: »Gaj mislite, če bom je grompir v Bataviji?«

Gaussin se ni nič kaj posebno smejal; tudi Pilara ne, ki je bistro pazila na srebrnino svoje hčere, ali pa sedaj pa sedaj hlastno planila, ter ujela na posodju pred seboj ali na rokavu svojega sosedu muho in jo dala z milimi besedami: »Jej, srčece moje, ná, dušica moja«, ostudni mali živali, ki se je prevadila na prt, vela, zgrbančena, nekazna kakor Desfonskini prsti.

Včasih, kadar so se vse muhe razbegnile, in je zapazila katero na omari za posodo ali na šipi pri vratih, je vstala in jo je zmagoslavno ujela. Ko je ta lov večkrat ponovila, je posla hčeri, ki je ila tisti dan odločno nervozna, potrpežljivost:

»Tak ne vstajaj no vsako minuto, to je že od sile.«

Z istim glasom, ki je bil v njeni latovščini za dva tona nižji, je odgovorila mati: »Vi drugi žereste... zakaj ne bi jedel on?«

»Pojdi od mize, ali pa daj mir... Sitnica!«

Starki je vzrasel greben, in sedaj sta se začeli obe zmerjati, mešaje, pobožni Španjolki, hudiča in peke! s pouličnimi psokvami:

»Hija del demonio.«
(Dalje prihodnjik.)

Posredovanje vesil.

»Matin« pravi, da bo obsegala bogarska nota, ki jo izroči vlada vesilam kot odgovor, sledeče zahteve:

1. Imenovanje nevtralnih gubernatorjev,
2. osnivanje provincijalnih saborov z voljenimi poslanci,
3. osnivanje provincijalne milice in provincijalnega orožništva,
4. vzdržanje sultanove suverenitete in nedotakljivost otomanske države,
5. stalna evropska kontrola,
6. Turčija naj takoj odslavi svoje vojaštvo, dočim balkanske države ne demobilizirajo, predno te zahteve niso izpolnjene.

Z ozirom na odgovor bolgarske vlade se je baje izrazil predsednik soborov Danav, da se balkanske vlade sedaj dogovarjajo glede odgovora na intervencijo Avstro-Ogrske in Rusije. Odgovor bo skušal spraviti luč v temne točke intervencije ter bo obsegal reformni program.

»Lokalanzeiger« poroča iz Sofije, da je tam zboroval v soboto ministrijski svet do polnoči in da je sklenil odgovoriti vesilam v nedeljo. Odgovor bo v svojem bistvu samo čin vpljivosti ter ne bo imel na razvoj dogodkov na Balkanu nobenega vpliva. Baje bo Bolgarska obžalovala, da ne more vsreči napetu vesil, ker nota vesil ne upošteva zadostno želje Bolgarske ter je prišla prepozno. List pravi, da pride nato v 24 ali 48 urah do prvih bojev.

V podučnih srbskih krogih so mnenja, da Bolgarska in Srbija ne bosta prej napovedali vojne, predno nista končali s koncentracijo svojih armad.

Pod naslovom »Na pragu velikih dogodkov« priobčuje dr. Kramar v »Narodnih listih« članek o dogodkih na Balkanu in o stališču češke delegacije napram najnovejšim dogodkom. Dr. Kramar piše med drugim: Češki delegaciji se bližajo težki dnevi ter prevzema češka delegacija težko nalogo za prihodnost češkega naroda. Če kedar, niso danes radikalne fraze, prazne demonstracije in prazne deklaracije na mestu. Če se razvije iz balkanske vojne evropska vojna, gre lahko za naš obstanek. Nočemo govoriti o vseh možnostih, toda za vsakega dobrega patriota je samo ena smer predčrtana. Storitvi vse, da Avstrija ne stori takega nepremišljenega koraka in da ostane Avstrija vsem onim, ki hočejo ohraniti mir, zvesta zaveznica. Danes ni čas govoriti o vladnih strankah ali opoziciji. To so igrače za mirne čase. Danes gre za to, da slišijo merodanj krogi češki glas za mir. Pokazati moramo, kakor smo to pokazali pri glasovanju o brambini reformi, da nismo sovražniki monarhije in da upamo, da zmaga resnica in pravica ter da hočemo pravično in pošteno Avstrijo. Pri tem pa nima Avstrija zanesljivejših opor kakor Čehe, in da slišijo naš svareči glas tem bolj gotovo, želimo da se Avstrija ne poda na pot avantur, kjer gre za prihodnost. Z močnatostjo in odkritosrčnostjo, ne boječe se niti višjih niti mas, moramo izgovarjati vedno resnico, treba pa je, da imamo zavest, da nas zaradi tega ne bodo nazivali slabe Azitice. Naglašati moramo, da vojna ni zadeva nekaterih visokih funkcijonarjev, marveč krvava zadeva narodov in da morajo ti narodi vedeti za kaj žrtvujejo svoje imetje in svojo kri. Avstrijski narodi morajo vedeti, da gre res za vitalne interese monarhije in ne morda za posledice slabe dunajske in budimpeštanske protislovanske politike. Češki in drugi slovanski poslanci morajo pošteno in odkritosrčno izjaviti, da se nikakor ne čutijo njih narodi ogrožene, če Bolgari in Srbi rešijo Makedonijo in Staro Srbijo iz stoletnega robstva. To je velika dolžnost češke delegacije napram Avstriji, Slovancem in celemu svetu. V zadnjem trenutku, ko je na poti prevrat, o katerem niti najbujnejša fantazija nima pojma, more pokazati češko ljudstvo, kakor je to rekel že Palacký, da je čuvaj miru nasproti vsem.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Carigrada, da se je zastopnik neke balkanske države izrazil o posredovanju vesil že v soboto, da ji ne prisojajo mnogo pomena. Če bi tudi odgovor turške vlade vesile zadovoljil, vendar to ne bi zadostovalo balkanskim kabinetom. Balkanske države so, če se prav pomisli, še sedaj v vojni in če njih poslanci Carigrada ne zapuste danes, ga zapuste jutri, gotovo pa je, da zapuste Carigrad.

Proti Skadru.

Kakor poročajo s črnogorskega bojišča na Dunaj, se koncentrija glavni del Črnogorcev, 25.000 mož, za prodiranje proti Skadru. Baje bo branilo Skader 50.000 regularnih turških vojakov in 5000 prostovoljcev. Ta zadnja vest je v direktnem nasprotstvu z oficijalno turško vestjo, glasom katere stoji proti Črnogor-

cem samo 22.000 mož regularnega vojaštva.

Črnogorske izgube pri Dečićah znašajo sto mrtvih in 200 ranjenih. Kralj je obiskal lazarete in baje izjavil, da je treba nadaljne napade dovolj pripraviti z artilerijo. V Cetinju ni nobenega moškega razen starcev in hromih. Od razgleda Belvedere je mogoče videti nekaj bojišča. Slišalo se je grmenje topov in videlo bliskanje šrapnelov pri Šipčniku.

»Central News« poroča iz Cetinja, da se je Črnogorcem posrečilo zavzeti po večurnem boju turški fort Taraboš kljub junaškemu odporu Turkov. Tudi pri Beranah je general Vukotić zavzel z naskokom več turških pozicij.

»Times« poroča, da so Črnogorci predvečerajšnjem jutru zavzeli fort Rogaj, kakor smo poročali že v sobotnem listu. Turki so se umaknili čez reko Lim ter so poskusili razstreliti most, kar se jim pa ni posrečilo.

Do sedaj so Črnogorci vjeli in prepeljali v Nikšić 833 turških vojni letnikov.

Iz Carigrada poročajo, da vojno ministristvo oficijalno razglašala, da so Turki po ljutem boju zopet zavzeli od Črnogorcev zasedeni holm Tagzale. Deset turških bataljonov in 5000 bašibozukov (oboroženih mohamedanskih prebivalcev) se bližajo črnogorske meje Skadru, da preprečijo Črnogorcem prodiranje proti mestu.

Črnogorci zavzeli Bjelopolje.

»Daily Mail« poroča, da so Črnogorci zasedli Bjelopolje v sandžaku novopazarskem. Več kakor tisoč bosanskih Srbov je prekorajilo mejo, da se pridruži Črnogorcem.

Iz Sarajeva poročajo, da je kakih 25 begov in ag s svojimi družinami zbežalo iz Plavlja in sandžaka novopazarskega v Sarajevo ter izjavilo, da hočejo tu počakati konca vojne, da se potem vrnejo v svojo domovino.

Srbsko prodiranje.

Srbska armada bo operirala v treh oddelkih. Levo krilo se koncentrira v bližini Caribroda, kjer je v najožjem stiku z bolgarsko armado. Središče vojske se zbirajo pri Mladencu in Nišu, da prodira proti Skoplju, desno krilo pa stoji pri Kraljevu, da prodre v Staro Srbijo.

»Jugoslovanska korespondenca« poroča iz Skoplja:

Pri Nišu zbrano srbsko vojaštvo je začelo v petek prodirati na črti proti Skoplju. Srbsko vojaštvo pri Dabrci hoče nemudoma prodreti na turška tla. Štirje bataljoni vojaštva pomnoženega s četaši so v Dabrci že pripravljeni. Pri Vranju je pripravljena ena brigada pehote, en polk rezervne pehote, en oddelk topničarstva in en oddelk s strojnimi puškami, da prekorajijo turško mejo. Istočasno prekorajijo istotam srbski četaši pod poveljništvom častnikov turško mejo. Nemudoma prihajajo turški begunci, katerih število znaša že kakih 3000. Prebivalstvo, ki je je srbska vojna uprava oborožila, se pridružuje vojaštvu. Vojna uprava je to prebivalstvo nastanila za sedaj v obmeinih stražnicah. Pri Libani je zbrana divizija srbskega vojaštva, kakih 15.000 mož. Ohmejno utrdbo Rasko so ojačili in armirali s topovi. Prehod pri Ristovcu je zaprt. V Skoplju pričakujejo vsako uro, da udari srbska armada čez mejo. Turki se trudijo postaviti Srbiji kolikor možno moč nasproti, vendar na ni verjetno, da bi zadeli Srbi takoj izpočetka že na hujši odpor.

Iz Belgrada poročajo, da so srbski četaši nad 10.000 po številu vdrl v sandžak novopazarski ter se hočejo združiti s Črnogorci.

Belgradski uradni list poroča, da je zahteval poveljnik mejne straže v Roščah ojačenja. Bolnišnice so prenapolnjene z ranjenci, ki jih prinašajo iz vasi v sandžaku novopazarskem, kjer napadajo Turki vaščane. Srbske oblasti se trudijo, da preprečijo izbruh ljudske nevolje v sandžaku in v Srbiji.

Srbska vojna uprava je glasom poročil iz Belgrada reaktivirala nad 100 vpokojenih višjih častnikov.

Srbsko vojno ministristvo je naročilo na Francoskem 30 letalnih strojev.

Turčija.

O turški mobilizaciji pišejo dunajski listi, da bo mobilizacija prve armadne inspekcije končana v ponedeljek. V cellem gre za mobilizacijo 250.000 mož. Mobilizacija druge armadne inspekcije bo končana koncem tega tedna. Poleg tega pa bo mobilizirala Turčija tudi še polovico tretje inspekcije. Turčija bo imela v dveh tednih baje nad 500.000 mož pri Jedrenju. Črnogorcem stoji sedaj nasproti baje samo 22.000 mož regularne vojske.

Iz Carigrada poročajo, da je izdal sultan povelje, s katerim se zaukaže mobilizacija turškega vojnega brodograja. V Carigradu je dal sultan pripraviti na svoje stroške bolnišnico za ranjence.

Policija je aretirala, kakor poročajo iz Carigrada v vlaku, ki prihaja iz Jedrenja, 14 bolgarskih anarhistov.

Bolgarska.

Vlada je uvedla strogo cenzuro. Cenzorji so časnikarji, vseučiliški profesorji in docenti, — sami ljudje, ki popolnoma obvladajo jezik srbov, ki se jim dodela v presojo. Cenzura je vojaško organizirana in nosijo cenzorji vojaško obleko.

Iz Petrograda poroča »Frankfurter Zeitung«, da se je ustanovil tam odsek, ki sprejema in ohorožuje prostovoljce za Bolgarsko. Samo v enem dnevu se je prijavilo na Bolgarskem poslaništvu 813 prostovoljcev.

Veliko zadovoljnost je vzbudilo v Sofiji oficijalno naznanilo avstro-ogrškega vojaškega atašeya v Sofiji, da hoče dovoliti Avstro-Ogrski Bolgarski vse mogoče olajšave za prevoz vojnega materiala.

Srbija.

Iz Belgrada poročajo, da se na turškem poslaništvu v Belgradu resno pripravljajo na odpočevanje. Turški poslanik in poslaniško osebje so odnolali svojo prtljago že v Zemun.

»Narodni Listy« poročajo iz Belgrada, da je izjavila neka dobro informirana oseba, da iz strateških ozirov ni pričakovati vojne napovedi pred sredo.

Črna gora.

Giornale d' Italia« poroča, da bo nekaj sekcijski italijanskega Rdečega križa odšlo na balkanska bojišča, v prvi vrsti v Črno goro.

Iz Cetinja poroča korespondenca »Herzog«, da se je kralj Nikolaj izpričjal s svojima stricema, kraljicama, da je izjavila neka dobro informirana oseba, da iz strateških ozirov ni pričakovati vojne napovedi pred sredo.

Grška.

»Agence d' Athene« pravi, da so poročila o bojih med Turki in Grki na meji popolnoma neresnična.

Iz Aten poročajo, da je odstopal prestolonaslednik Konstantin s svojim najstarejšim sinom, princem Jurjem, in z generalnim štabom v soboto jutraj v Tesalijo, da prevzame poveljništvo nad armado.

Iz Odesa poročajo, da je tamošnji grški konzul z dovoljenjem svoje vlade začel zbirati grške prostovoljce. Takoj prvi dan se je oglasilo nad 150 prostovoljcev.

»Agence Havas« poroča iz Alžira, da je dospelo tja z nekim grškim parnikom 500 grških pomorščakov, ki se bodo vkrkali na torpedne rušilce, ki jih je Grška nedavno kupila na Angleškem.

Grška je kupila na Angleškem zgrajeno križarko in štiri torpedne rušilce.

Romunska.

Iz Bukarešte poročajo, da je gubernator romunske nacionalne banke v Bukareštu poklical ravnatelje vseh velikih bank k sebi ter izjavil, da ni niti najmanjšega vzroka za vznemirjenje. Državne finance so baje v najlepšem redu in gospodarski položaj države zelo ugoden. Tudi nima Romunska posebnih komercialnih stikov z Bolgarsko. Romunska ne misli na vojno in bo proglašala svojo nevtralnost že v najkrajšem času.

Avstrija in Balkan.

Berolinska »Morgenpost« poroča baje iz dobro informiranih dunajskih krogov, da se pripravljajo Avstrija na skrajšnje prodiranje v sandžak. Dunajski korespondent »Vossische Zeitung« izve baje iz dobro informiranih krogov, da Avstrija najbrže sploh ne bo proglašila svoje nevtralnosti. Toda se ne gode nadaljna pogajanja glede balkanske krize med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Avstro-Ogrska si zavaruje za sedaj proste roke.

Pariški »Journal« poroča iz političnih krogov, da sta Avstro-Ogrska in Rusija prišli do sporazuma. O vsebini tega sporazuma varujejo diplomatski krogi še popolno tajnost, vendar pa je skoro gotovo, da se sestane v kratkem avstrijski cesar in car.

Rusija.

V petrogradskih diplomatskih krogih so zelo vznemirjeni, ker dobiva vojna stranka na petrogradskem dvoru vedno več moči. Splošno se sodi, da je stališče zunanega ministra Sasonova ogroženo in da bo podal svojo demisijo. Bivši trgovski minister Timirazev se je izrazil o razpoloženju v Rusiji sledeče:

Krivo na balkanski vojni nosi edino kratkovidna evropska diplomacija. Velika napaka leži v tem, da so diplomati daleč zapostavljali interese balkanskih kristjanov. Druga še večja napaka pa leži v tem, da so hoteli vzdržati gnili status quo na Balkanu. Samo ob sebi umevno je, da bo mednarodna konferenca po končani vojni diktirala mirovne pogoje, kar more postati za Rusijo s svojo slabo diplomacijo le usodepolno. Sploh pa groze velike komplikacije.

Iz Carigrada poročajo, da je ruski veleposlanik Giers sporočil porti, da Rusija ne bo rripustila zatvoritve Dardanel, vsled česar morajo ostati Dardanele za nevtralne ladje odprte.

Štajersko.

Iz Celja. Poročil se je danes v Petrovčah pri Celju g. dr. Fr. Kovča, c. kr. sodnik v Ilirski Bistrici na Kranjskem z gđco. Fani Jaromoškovo. Mlademu narodnemu paru obilo sreče!

Iz Celja. Zveza narodnih društev se zahvaljuje prav priskrbi vsem, ki so z darili v blagu in denarju ali z neumnim sodelovanjem pripomogli k sijajnemu moralnemu in gmetnemu uspehu ljudske slavnosti dne 6. oktobra v celjskem Narodnem domu. — Odbor.

Iz Celja. (Mestni kinematograf.) V zadnji seji mestnega sveta se je razpravljalo o vprašanju ali se naj ustanovi mestni kinematograf ali ne. Tozadevni predlog se je stavil že pred daljšim časom in se je v to svrhu sestavljal v mestnem svetu tudi poseben odsek. Mestni svet se je principiarno odločil za ustanovitev kinematografa in hoče v to svrhu na dvorišču hiše, v kateri se nahajala nemška tiskarna »Celeja«, postaviti posebno dvorano. Upajmo, da bo imelo mesto iz tega modernega gledališča kak dobiček. Prostor zanj pa je na dvorišču omenjene umazane hiše popolnoma nepripraven in tudi za ljudi, ki niso ravno strogi nemški nacionalci, nedostopni.

Ponovna pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Po poročilih graških listov se ustavovno veleposlovstvo vendar ni pustilo mešetarjenja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora, temveč istega nadaljuje. Nemško - nacionalni deželni poslanci so imeli v petek posvetovanje svojega kluba v deželnem dvorcu. Posvetovanje pa je poteklo brez rezultata, ker se nemški nacionalci niso mogli glede predlogov veleposlovstva zediniti. Slovenji klerikalci pa imajo itak prej ko slej ustavovno veleposlovstvo in nemške nacionalce za norca.

Paberki iz »Slovenskega Gospodarja«. Od Sv. Franciška Ksaverija v Savinski dolini smeši duhovniški dopisnik »Slovenskega Gospodarja« ustanovitelje in ustanovitelje podružnice Ciril - Metodove družbe. Posebno ona kmečka in tržanska dekleta, ki so pristopila, zmerja z »inteligentnimi frilicami«. Za tega g. duhovnika so gotovo »inteligentne friljce« vsa ona dekleta, ki vidijo v 90% vseh prečistih gospodov — Berke in jim nočejo služiti za — zabavo. — V Šmarju pri Jelšah so se klerikalne »izobraževalne« in Marijine organizacije mirno nastanile v stari šoli. Ker pa tudi v Šmarju ni klerikalcev vse brez prošnje in dovoljenja prosto, je nastalo — preseljevanje narodov in v stari šoli je zopet mir. — Iz »Gaberja pri Celju« in iz »Savinske doline« je uredništvo »Slovenskega Gospodarja« zopet priobčilo skrajno zavite in hudobne dopise, v katerih dolži narodnjake, da ovajajo kmete pri davkarijah glede osebnodohodninskega davka. Ker se tudi tu ne imenuje nobenega imena, temveč se politične nasprotne kar pavšalno obrekuje, spomnimo slavno članstvo »Gosp.« uredništva na našo izjavo, da smatramo tako dolgo člane uredništva »Slovenskega Gospodarja« za navadne šufte, dokler ne imenujejo tistih »liberalcev«, ki ovajajo kmečke davkoplačevalce sodniji v svrhu predpisa osebnodohodninskega davka. No, gospode, na noge! — Od Sv. Antona v Slov. gorah obrekuje neki duhovniški dopisnik »Slovenskega Gospodarja« celjske narodne rodbine, češ, da se pri njih služuče dekleta spriidajo. Imen in posameznih slučajev, iz katerih bi se dokazalo, da je katera celjska narodna rodbina kako služkinjo spriidala, seveda duhovniški pošteni ne imenujejo.

nuje. — Na Dornovi pri Ptujju je govoril Miha Brenčič o — Slomšku in je navduševal ljudi za »kataloški« narodno življenje. Brez komentarija. Kaj je to »komentar«, bo g. Mihael Brenčič že zvedel od g. patra Selinška.

Iz Celja. Na slovenski okoliški šoli je ob šolskem letu 1912/13 zopet nad 400 učencev, tedaj za luknje, s katerimi razpolaga ta zavod v učne svrhe, naravnost horendno število. Na tej šoli obstojajo že leta tri paralele, ena celo že nad 11 let; a vse te paralele so doslej že provizorne! Seve pri nemški mestni šoli je to vse drugače. Nas Slovence se pač mora povsod zastopovati! — Kakor slišimo, se krajini šolski svet za celjsko okolico resno poteguje za definiziranje paralel na okoliški šoli ter za ustanovitev nove paralele k IV. razredu, ki šteje letos 84 učencev. Vidi ti hočemo, kaj ukrene ljubljani naš deželni šolski svet štajerski.

Iz Rajhenburga. Za sodni okraj Sevnico se bo ustanovilo napredno gospodarsko in politično društvo »Kres« s sedežem v Rajhenburgu. Pravila so že vložena pri namestniku v potrditev. V pripravljah odboru so sami vrli kmečki posestniki iz okolice.

Iz Konjic nam poročajo: V našem okraju vlada naravnost neverjetno politično mrtvilo. Nemškutarja so preostali širi; osobito v Vitarnju, Čemurju, Oplotnici in po Dravinski dolini tja proti Poljčanah so prave nemškutarske trdnjave. Kako nevarna nam utegne postati nemškutarja, kaže pripristi pogled na zemljevid: Iz Poljčan gre skozi omenjene kraje važna prometna žila v Mislinjsko dolino proti Slovenjgradu in Sp. Dravogradu! Narodnega življenja in odpora je pa v cellem konjiškem okraju obupno malo. V posameznih farah obstoje nekatera klerikalna izobraževalna društva in mladinske organizacije. Ali vsa ta društva ne zasledujejo nikakih obrambnih, ali celo napadalnih ciljev; v obeh ljudstva imajo celo neki cerkveni in nikakor ne slovensko - narodni značaj. Nemškutarji sami uvidevajo, da jim take klerikalne organizacije niso varne in jih puste lepo pri miru. Tu pa tam že prirede klerikalci kak shodič, na katerem pa se udarja bolj na razredne, ko na narodne strune. Hujška se proti »liberalcem«, obrtnikom, uradnikom brez razlike narodnosti, Slovincem kakor Nemcem. Slednjim gre vsled tega naravno po okraju pšenica v klasje. Kdor noče biti favroški privrženec in ima še povrh kaj zdravega smisla za skupno delo in spravljenost vseh stanov, gre v — nemškutarski tabor, ker vidi med Slovinci samo fajmoštre in kmete. Izobraženstva imamo Slovinci v tem okraju malo, meščanstva skoro nič. Na obrambo naše posesti, na utrditve slovenske obrti in trgovine ne misli nikdo. Pravega narodnega društvenega življenja ni malodane nič. Posamezniki mislijo na to, da bi tudi v tem okraju pričela »Narodna stranka« s svojim osvetojučim, budilnim delom, a manjka še pravega poguma in pravega — voditelja. — Opozicija s slovenske strani bi prepirala marsikatero štajercijanco, da so tudi še med Slovinci ljudje, ki ne odobravajo tiranskega farovškega regimenta in ki žele svoboden razvoj vsakega stanu. Ta opozicija bi pa tudi klerikalce moralno silila k večji delavnosti. Mislimo resno na ta politični cilj!

Vinska trgateg se je začela skoro po celi deželi. Letos imamo, žal, neugodno letino, katero bodo občutili hudo kmetje sami, pa tudi obrtniki in denarni zavodi. O trgatvi poročajo: Iz Ljutomer a. Trgateg se je tu deloma že začela. Mošt ima različno množino sladkorja. Naibolje so se obnesli letos silvanec, žlahtnina, burgundec in traminec, dočim rilček in šipon le slabo zorita. Mošt ima od 12 do 18 stopinj sladkorja. Cene so v splošnem dobre, za mošte od silvandca, burgundca in traminca se plačuje celo po 70—80 vin. liter. — Iz Zgornjih Slovenskih gorik poročajo, da se plačuje mošt po 40—56 vin. liter. — Iz Brežic poročajo: Trgateg se je pričela na Bizelskem in drugih vinskih goricah našega okraja že v polnem obsegu, ker grozdje močno gnije. Mošt se plačuje po 36—50 vin. liter. Na bližnjem Hrvaškem imajo boja letoš bljšo vinsko letino ko na Štajerskem.

Mariborska moška Ciril - Metodova podružnica je poslala pretekli mesec v Ljubljano sledeče prispevke: Narodni davek (nabr. g. Majer) 24 K; nabiralnik v »Narodnem domu« 26 K; v Medenju gostilni 8 K in oni gospice Vrtnikove 8 K; pri poroki gospoda Jožefa Lužarja z gospico Ahmanovo 9 K, skupaj 75 K. — Redki postajajo o priliki porok darovi v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Veseli nas torej tem bolj, da se je vesela družba zopet enkrat spominjala svoje narodne dolžnosti in proslavila s tem našega vrliga narodnjaka gopoda Lužarja. Imenova-

na podružnica je dobila od družbe osmo diplomu za svoj nabiralnik v »Narodnem domu«.

Drobne novice. Iz Maribora. Prestavljen je finančni svetnik Robert pl. Formacher iz našega mesta v Bruck ob Muri. — Iz Ptuja. Poštni pristav Janez Gruneis je imenovan za poštarja v Möderbruggu. — Iz Vel. Pirešice poročajo, da je neznan uzmovč pokradel posestniku Antlovi, med tem ko so bili vsi v cerkvi, obleke in perila za 120 K. — Občinske volitve v Selnici ob Muri so sedaj popolnoma potrjene. V tej občini so, kakor znano, zmagali Slovenci. Nemškutariji so se pritožili, a namestniki je pritožbo zavrnili. — V Spodnjem Gasteraju blizu Sv. Lenarta v Slovenskih goricah so štajercijanci pri zadnjih občinskih volitvah popolnoma propadli. — Iz Gaberja pri Celju. Dvanajstletna deklica Ana Novak je ukradla branjčevki Alojziji Doller mlačni izkupček v znesku 10 K. Mlada tatca se je s prevelikim izdajanjem denarja sama izdala.

V Narodna zbirka. (»Kluba slov. naprednih akademikov«) Celju. I. izkaz. Dosedaj (9. oktober) smo prelieli sledečepispevke: 1. Celje I. (Franc Hrašovec) 200 kron; 2. Celje II. (Vinko Rom) 36 K 40 v; 3. Celje III. (J. Hudina) 36 K 10 vin; 4. Gaberje pri Celju (Maks Šribar) 21 K 50 v; 5. Breg pri Celju (Tone Radej) 8 K 20 v; 6. Zavodna pri Celju (gđ. Mimi Ivančič) 17 kron; 7. Lada pri Celju (Ivan Kovač) 17 K; torej Celje z okolič skupaj 336 K 20 v; 8. Ciril Žižek, absol. pravnik v Ormožu, daroval 5 K; 9. Vuhred (Iv. Pahernik) 10 K; 10. Velika nedelja (Preindl Jakob in ga. Gabršček) 5 K; 11. Gradec (gđ. Valerija Stare) 74 K; 12. St. Jur ob J. želez. (A. B., nadučitelj v Č.) nabral na učiteljskem tečaju kmetijske šole 7 K; 13. Vitanje (Rudolf Koser) 27 kron; 14. Rajhenburg (»Sokol«) 23 kron 10 v; 15. Mozirje (Anti Goričar) 41 K; 16. Sv. Anton na Pohorju (Jan Štibler) 2 K; 17. Zidani most (L. Juvančič) 31 K; 18. Trbovlje (gđ. Anica Kramerjeva) 20 K 20 v; 19. Trbovlje (gđ. Marica Lipovšek) 39 K; 20. Gornji grad (Franjo Kranjc) 53 K; 21. Sv. Trojica v Slov. Gor. (M. Kovačič) 59 K 34 v; 22. Zalec (gđ. Mici Piki) 25 K; 23. Laško (gđ. Nina Drobnič) 51 K 50 v; 24. St. Pavel pri Preboldu (Vidic Josip) 26 K 50 v; 25. Sv. Peter pod sv. Gorami (gđ. Olga Černelc) 30 K 20 v; 26. Šoštanj (gđ. Marica Goršekova) 22 K; 27. Bočna pri Gornjem gradu (Josip Bizjak) 28 K; 28. St. Jur ob J. želez. (gđ. M. K.) 28 K 36 v; 29. Križevci (Franc Križanič) 30 K; 30. Rečica ob Paki (gđ. Bizjak Justina) 31 K; 31. Juršinci pri Ptuj (T. Horvat) 7 K 40 v; 32. Grobelno (Vuga Franc) 20 K; 33. St. Janž na Dvaskem polju (gđ. Marta Gobec) 7 K. — Dosedanji rezultat je 1013 K 80 v. Vsem nabiralateljem in nabiralateljcem, posebno pa tudi darovalcem, priručna hvala! Nabiralne pole so v klubovih prostorih v Narodnem domu vsakemu upravičencu v pogled. — Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.

Koroško.

Ponarejeni 20vinarski novci krožijo po Spitalu o. D. in v okolici. Ponarejeni novci se prav lahko ločijo od pravih, ker so tanjši, bolj temni in imajo zelo pomanjkljive napise.

Stavbna in stanovanjska zadruga za uslužbence Južne železnice prične pomladi z zgradbo več hiš za železniške uslužbence. Hiše bodo zgrajene po najnovejših načrtih strokovnjakov, ki se bavijo z zgradbami hiš za veliko strank.

Otrok in mati. Pred par dnevi je padel petletni otrok mesarja Sorca v Celovcu v kotel vroče vode in se strahovito opek. Otroka so odpeljali v bolnišnico, mati pa je zadel pretres živcev, tako da je tudi obležala. V soboto je otrok vsled opeklin umrl, v nedeljo pa je umrla vsled žalovanja mati, ki je bila stara še komaj 33 let.

Karjera ponesrečenega vojaka — patent za berača. Pri letošnjih vojaških vajah na Koroškem se je ponesrečil nekaj domobranec 4. pomorščanskega polka. Padel je čez neko skalovje v globok jarek in se pri tem nevarno poškodoval. Posebno nevarne poškodbe je dobil na desni nogi. Odpeljali so ga v celovško vojaško bolnišnico. Kljub vsemu prizadevanju pa mož ni okrevljal popolnoma. Rane in nogi so se mu vedno slabšale in v soboto so mu morali odrezati desno nogo. Rečevo ko odpuščen iz vojaške službe kot invalid s patentom za lajno z malim mesečnim prispevkom od države.

Primorsko.

Iz sodne službe. Primorsko nad sodišče je imenovalo pravna prakti-

kanta Ivana Sušanjo in Iv Breliha za avskultanta.

Občinske volitve v Trstu. Namestništvo je opozorilo tržaški mestni magistrat, da se bliža funkcijska doba tržaškega občinskega sveta koncu. Magistrat naj že sedaj prične s predpripravi za nove volitve, posebno pa naj takoj preskrbi davčne izpiske davkoplačevalcev volilcev in sicer zato, da bodo volilni imeniki gotovi v takem času, da se volitev lahko vrši junija 1913.

Nove vojašnice v Trstu. Mestni občinski svet je sprejel predlog glede izrednega izdajatelja v znesku 810.110 K za zgradbo novih vojašnic v Rocolu. Obenem so sklenili najeti šestmilijsko posojilo pri »Splošnem pokojninskem zavodu«, da se izvede zgradba teh vojašnic.

Tržaška porota. V soboto popoldne se je nadaljevala obravnava proti vrtnarju Ivanu Lahu zaradi roparskega umora, o katerem smo že v soboto poročali. Zasišana sta bila sodna psihijatra, ki sta preiskala obtoženca glede njegovega duševnega stanja. Psihijatra sta izjavila, da je obtoženec zdrav in popolnoma odgovoren za svoje dejanje. Porotniki so vprašanje glede umora zanikali, potrdili pa so vprašanje glede uboja in tatvine. Lah je bil obsojen na 9 let težke ječe. V preiskovalnem zaporu je bil 257 dni, ki se mu od kazni odštejejo. — Danes se vrši obravnava proti Viktorju Cuttinu, katerega toži upravni svet »Bance Friedenc« zaradi žaljenja časti potni tiskar.

Novo vino. Mestni magistrat tržaški je dovolil da se sme v javnih točilnicah točiti novo vino.

Belgijski konzulat v Trstu. Bivši belgijski honorarni konzul v Trstu, avstrijski podanik Peter pl. Mörpurgo je dobil dovoljenje, da sme prevzeti v Trstu mesto honorarnega generalnega konzula.

Prodaja ostrig, ki je bila do sedaj v Trstu prepovedana, je zopet dovoljena. Ostrige smejo prodajati samo oni, ki dobe na magistratu posebno licenco in dobi vsak prodajalec svojo številko, ki jo mora vidno nositi na roki.

500 metrov nad Trstom se je pojavil v soboto aeroplan, ki je obkroževal v velikih zračnih lokih celo mesto. Aeroplan je vzbudil po celem mestu in okolici veliko pozornost. Letalec je bil tržaški avijatik Vidmar, ki se mudi sedaj v Trzinu, kjer priredi javne polete.

Roman avstrijskega vojaka. V soboto se je pripeljal v Lloydivem parku »Graz« infanterist 86. pešpolka Peter Kučera. Kučera je pred 3 meseci služboval na bosansko-hercegovinsko - turški meji. Na neki obmejni patrulji so ga napadli v spremstvu svojega desetnika turški orožniki, in sicer iz zasede. Desetnika so ustrelili, Kučero pa so po hudem boju ujeti in ga odpeljali v Carigrad, kjer so ga vtaknili v ječo. Dva meseca ga niso pustili iz ječe, čez dva meseca pa so ga poslali kot jetnika na delo. To priliko je Kučera porabil in dosegel avstrijski konzulat in s tem je bil rešen. Ostal je na konzulatu do odhoda prvega parnika v Trst in ta je bil Lloydiv parnik »Graz«, ki ga je rešil turške sužnjosti.

Morilec matere. Na Reki so aretirali v soboto M. Koblitza iz Prage, ki je pobegnil, ko je umoril zavrtno svojo mater. Aretirali so ga ravno, ko se je hotel vkrcati na parnik, da se odpelje v Ameriko. Pri njem so našli 8000 K denarja in nabit samokres. Koblitza bodo poslali iz Reke v Prago.

Dnevne vesti.

+ Izredna seja občinskega sveta Ljubljanskega ne bo v soboto 19. t. m., marveč že v četrtek 17. t. m. ob 6. zvečer. Dnevni red seje priobčimo jutri.

+ V višji razred aktivitetnih doklad ste na podlagi zadnjega ljudskega štetja pomaknjeni Postojna in Novo mesto. Znano je, da je na prošnjo novomeškega uradništva poslanec dr. Ravnihar v državnem zboru stavil samostalni predlog za pomaknitev v višji razred. Enaki predlogu za Ljubljano se vzlic večkratnemu posredovanju na merodajnih mestih še ni vpošteval. Tudi kranjska deželna vlada je, kakor smo poizvedeli, priporočala predlog. Pričakovati torej smemo, da bo tudi Ljubljana kot deželno stolno mesto deležna povišanja v višji razred aktivitetnih doklad. Ako je vlada svoječasnno izvršila pomaknitev Ljubljane v višji razred ne glede na v zakonu določeno število prebivalstva zgolj oziroma se na druge okolnosti, kakor značaj Ljubljane kot deželno stolno mesto, neznoznost draginjo, ki vlada v našem mestu i. dr., tedaj prav iste okolnosti tudi danes upravičujejo, da vlada kakor je to storila pri drugih mestih pomake Ljubljano v višji, to je prvi razred aktivitetnih doklad.

+ Klerikalci se že sami iz sebe norca delajo. »Slovenec« je v soboto poročal o popolnoma brezpomembnem ropotanju nekaterih reških veletržev zoper železnico, ki bo vezala belokranjsko progo z dalmatinsko. Pri ti priliki se je »Slovenec«, kar očitno norčeval iz klerikalne stranke. Hudomušno namreč pravi, da je tudi zgradba ogrske železnice od Karlova do dalmatinske meje (liška železnica) zasleda klerikalcev. »Slovenec« seveda natančno ve, da nimajo klerikalci prav nobene zasluge na tej progi, a najbrž mu že samemu preseda, da si laste klerikalci vsamokrvstne zasluge, celo pri stvarih, glede katerih nimajo nič govoriti, in zato jih je enkrat krepko potegnil in dobro osmešil, ta večni »švindel« z zaslugami, ki jih nikjer ni. Značilno pa je, da se klerikalci že sami norca delajo iz svoje stranke.

+ Potlomašari in celoslomškarji. Kakor smo že poročali, je deželni odbor končno nakazal tudi ljubljanskemu učitelstvu doklade in sicer seveda samo klerikalnim učiteljem. Izključil je vse učitelje I. in IV. mestne šole, na drugih pa posamezne. Izmed učitelje je ena sama dobila doklado. Značilno je, da je deželni odbor napravil razliko tudi med Slomškarje; razdelil jih je v Celoslomškarje in v Potlomaškarje; prvi so dobili 50% doklode, drugi pa le 25%.

+ Novi klerikalni načrti. Ni je stvari na svetu, katere bi ne znali kranjski klerikalci izrabiti v svoje politične svrhe. Kakor znano, je prešel pred kratkim upravni svet vrhniške železnice v klerikalne roke. In kaj so si zdaj ti možje izmislili? Ker po njihovem mnenju vrhniška železnica premalo nese, jo hočejo vzeti iz rok Južne železnice, ki jo sedaj upravlja, ter jo prevzeti v svojo lastno upravo. To se pravi, ustanoviti hočejo deželno železnico ravnotalstvo za tri kilometre dolgo vrhniško železnico - ter s tem pripraviti zopet par mastnih korit. Tudi potrebno osebo bi pristno klerikalno. Železniški vlaki bodo pa vozili samo do Brezovice, s čemur se bo po mnenju klerikalnih strokovnjakov ogromno denarja prihranilo. Klerikalni upravni svetniki in njihovi svetovalci pa seveda pri tem ne mislijo, kar poredi k temu Južna železnica. In nam se prav zdi, da se bodo klerikalci, če smo prav poučeni, dobodobra urezali na škodo kranjskega davkoplačevalca.

— Ruska pesem in »Laib. Ztg.« Te dni je priredil slavni ruski tenorist Jörn v Ljubljani svoj koncert ter je pel v laškem, francoskem, nemškem in ruskem jeziku. Žel je veliko priznanja, največje pa za rusko pesem »Dubinška«. Na splošno zahtevanje in gromoviti aplavz je Jörn to rusko pesem ponovil ter žel zanj iznova največjo pohvalo. Toda poročevalec v »Laib. Ztg.« te ruske pesmi ne omenja niti z besedo, medtem ko zna pisati o vsaki nemški neznamenosti slavospeve. Morda je ta poročevalec za hip izglubil poslušal in ni ruske pesmi niti slišal. To bi bilo verjetno, ker govori se po Ljubljani, da obhaja nekega pevca, češ, da ima krduše tenor, medtem ko je pevec po glasu bivši bariton. No, da, če je človek kritik nemškega gledališča, je dobro biti včasih malo naglušen. Ampak ruska pesem je vzlic temu tudi v slavnih filharmonijah žela triumf po zaslugi g. Jörna.

— Ogled c. kr. tobačne tovarne. Društvo zdravnikov na Kranjskem si je dne 3. t. m. ogledalo tukajšnjo c. kr. tobačno tovarno. Akoravno je ogledovanje trajalo celo predpoldne, kar je mnogim zdravnikom onemogočilo udeležbo, zbralo se je vendar precejšnje število društvenih članov, tako iz Ljubljane, kakor z dežele.

Sprejel jih je prav ljubeznjivo gospod ravatelj P r o s in jih je spremljal po tovarni. Higienične naprave razkazal je tovarniški zdravnik, g. dr. Högl er, oddelek za smodke gosp. tajnik M a n d e l j, oddelek za duhan in svačnice pa g. oficijal T o m c. Pri ogledovanju ordinacijskih prostorov, izolacijske sobe in prostrane ter higienično izbornore urejene kopalnice so se zdravniki prepričali, da je v zdravstvenem oziru za delavce prav dobro preskrbljeno. Obsežna kuhinja, ki daje delavcem za zmerno ceno zdravo in tečno hrano ter ravno kar izdelane jestice za dajence pa kažejo, da skuša c. kr. tobačna režijska uprava tudi splošnim socialnim potrebam. Pri obhodu tovarniških prostorov imeli so zdravniki priliko, opazovati obdelovanje tobaka od naravnega stanja pa do izgotovljenih izdelkov in so se pri tem prepričali, da vlada pri delu stroga snega in natančnost. Posebno zanimanje vzbujali so stroji, ki izdelajo na dan do 150.000 svačnic, ki jih zavijejo v papir, napolnijo s duhanom, opremijo z natiskom in ki oskrbijo pri novih vrstah cigaret tulec s koščkom bombaža, ki sreba nikotin. Vse to delo vrši se avtomatično. Delavci opremijo stroj z duha-

nom, papirjem in bombažem; vse drugo napravi stroj sam. Le strokovnjak bi mogel popisati različne fabričarske metode in zanimive tehniške pripomočke. Tu bodi le poudarjano, da so vsi delavni prostori v higien-skem oziru dobro urejeni; povsod je skrbnjeno za garderobe, umivalnike in za izdatno ventilacijo. Škodljivega prahu ni bilo nikjer opaziti. Koder se pri fabricaciji sploh pojavlja prah, ga na licu mesta posredujejo ekshaustorji. Zdravniki so se prepričali, da delo v tobačni tovarni zdravju delavcev ni kvarno in da osobito ne povzroča kakve specifične škode. V kolikor se med delavstvom pojavljajo bolezni, na pr. tuberkuloza, so pač bolj posledica neugodnih socialnih razmer v obče, posebno stanovanjskih nepravil, ne pa tovarniškega dela.

Pošta v Mostah je še vedno brez pismonoše. Vprašamo c. kr. pošto in brzojavno ravnatelstvo v Trstu, kako je to mogoče, da vladajo takšne turške razmere v prosvetljeni Avstriji ob vratih kranjskega stolnega mesta? Ali se pošto ravnatelstvo za take »bagatele« nič ne briga, ali pa nima toliko moči, da bi ukrotilo renitentno poštarico? Oboje je žalostno!

Velikanskega sulca je ujel župan dr. Ivan Tavčar včeraj popoldne in Ljubljani nedaleč od Fužin. Tehal je 12 kilogramov.

Borzovlak je povozil v soboto opoldne med postajama Verd in Borovnica očeta ondodnega železniškega čuvaja, Janeza Suhadolnika. Ponesečenec je dobil težke notranje poškodbe in so ga prepeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano.

Umrl je v Gradcu pri Litiji posestnik in tudi v Ljubljani dobro znani krojaški mojster g. Franc Grünwald. Zapustil je vdovo brez otrok.

Zanimiva prikazen iz optičnega življenja. Radovljica, dne 8. oktobra. Deževni, viharini in mrzli dnevi pretečenega in tega tedna so kaj neugodno vplivali na redno selitev naših znanih ptic - selilk. Zanimiv in jako podučljiv je pač ta - le slučaj: ob izlivu Bohinjke v Dolince - Save namreč - pri Radovljici stoji idilično posestvo, obstoječe iz mlina, žage, gospodarskih poslopj in hlevov znanega posestnika Fr. Zupanca vulgo »Cajhna«. Tu sem se je zatekla pretečeni petek tropa lastavice, kmetskih in domačih, nad 1000 po številu, iskat si zavetja. Lakota in mraz sta prisilila uboge selilke do take udomečevosti, da so prenočevale in vedrile vse te revice v hlevu, po skednju, da, celo v kuhinjo in v sobo so prišle. Hlev je bil naravnost ganljiv. Nekateri revice so bile tako »oslikane«, da so sedale domačim otrokom kar na rame, roke in na glavo. Gostoljubnost »Cajhnove« hiše so uživale kar cele tri dneve, a v torek dopoldne je nenadoma odirčala glavna »armada«; vreme se je namreč za silo zboljšalo, nekaj jih pa še vedno gostuje v omenjeni gostoljubni hiši. Lakota in mraz sta imela pri tej »armadi« tudi kakaj besede, kajti poginilo je skoro 50 ubožic. — »Cajhnov« oče se je izrazil, da takih gostov v tej množini ni imel še nikdar. Radi verujemo!

Kinematograf »Ideal«. Danes zadnji dan krasnega sporeda z učinkovito dramo »Smrtina žrtev« in drugimi vlezabavnimi slikami. Jutri lepa drama »Srčno zlato«.

Prijet tat. Pred nekaj dnevi je v Kolodvorski ulici neki 30letni možki izpred neke prodajalne ukradel višči suknjič in pognel v Slomšekovo ulico. Prodajalka mu je sledila ter mu suknjič odvzela. V soboto popoldne pa je zasačila trgovka Ivanka Miklavčičeva na Vodnikovem trgu nekega možkega, ki ji je iz stojnice ukradel suknjič. Odločna trgovka ga je zgrabila in poklicala stražnika, da ga je aretoval. Dognalo se je, da je aretovanec brezposelni delavec Fr. Novak iz Most, ter da je on dotični, ki je ukradel suknjič v Kolodvorski ulici. Izročili so ga sodišču.

Nevarna vožnja s čolnom. Včeraj popoldne si je izposodil slikarski mojster Franc Brajer čoln in naložil vanj 6 otrok v starosti od 5 do 11 let ter veslal po Ljubljani. V bližini vojaškega kopališča so valovi čoln potegnili proti Gruberjevemu prekopu in Brajerja, ki ni večer popolnoma vesljanja, kljub napreju. Otroci so vpili na vse grlo na pomoč. Pri Karlovskem mostu pa je skočil iz škarpe delavec Franc Rome v kanal, kateremu je Brejer pomolil veslo ter je potegnil čoln h kraju, da je bilo prestrašenim možem izstopiti na suho.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 15 Macedoncev in 40 Hrvatov, iz Amerike je prišlo pa 16 Slovencev in 149 Hrvatov in Macedoncev; 35 Hrvatov se je peljalo na Dolenjsko, 25 Kočevarjev pa na Dunaj.

V mestni klavnici se je zaklalo od 22. do 29. septembra 63 volov, 5 bikov, 10 krav, 226 prašičev, 134 telet, 35 kostrunov in 6 kozličev. Mesa se je vpejalo 209 kg, zaklane živine pa 4 prašiče in 35 telet.

Izgnubljeno in najdeno. Jurist g. Franc Ustari je izgubil bankovec za 20 K in nekaj drobiža. — Zlatarski vajenec Aleksander Januš je izgubil dvenajset letno prstano in tri zlate ugbne zavite v višnjem papirju. — Šolski učenec Anton Maglica je izgubil črno pelerino. — Potrežkinja Helena Lončarjeva je našla srebrno žepno uro in srebrno verižico. — Hlapec Karel Tratar je našel hranilnično knjižico. — Mizarski pomočnik Fr. Mulej je izgubil še novo črno pelerino, vredno 20 K. — Barvarjeva soproga Ana Merala je izgubila žensko uro vredno 60 K. — Mizarijeva soproga Avgusta Kos je izgubila pozlačeno križec. — Bandažist Karel Petrovski je izgubil srebrno možko uro s častniško verižico.

Zatekel se je pes prepeličar kratkodlak, rjave barve z malimi belimi lisami in sliši na ime »Karo«. Odda naj se v Ljubljani na Breg št. 8, II. nadst.

Pelerino pozabil je nekdo v gostilni pri »Durnu«. Zglasi naj se v omenjeni gostilni.

V kavarni »Central« nastopi jutri naslednje dni kabaretna in glasbena družba »Original The Wehings Ensemble«. Glej inserat.

Razgled po slovanskem svetu.

— Kaj je z Jukičem? Tržaška »Edinost« je v soboto priobčila vest, da je bil atentator Luka Jukič v soboto zjutraj ob 4. obešen. Mi smo se o stvari informirali in izvedeli, da vest »Edinosti« ne odgovarja resnici. Nasprotno je res, da je stol sedmoričeski rešil priziv obtoženca Jukiča in tovarišev, in sicer na ta način, da je obsojdo vseh Jukičevih soobtožencev potrdil, glede Jukiča pa je sklenil, da se ga priporoči v pomiloščenje. Ta razsodba se je obtožencem pretekli petek prečitala v ječi, zato je tudi oblast ukrenila večje varnostne odredbe. To je dalo povod, da se je razširila vest, da so Jukiča v soboto zjutraj obesili. Kakor je znano, je vladar že pred delj časa prepustil pravico do pomiloščenja nadvojvodi prestolonasledniku Fr. Ferdinandu. Torej bo tudi o Fr. Ferdinandu čisto odločeval prestolonaslednik Fran Ferdinand. Da pa bo ta Jukiča pomilostil, to pa je po naših informacijah toliko kakor sklenjena stvar.

— **Nova aretacija v Zagrebu.** V soboto so v Zagrebu aretirali znanega tiskarja Antona Scholza, ki je izdajal »Neues Tagblatt«. Kakor dr. Horvat, tako je tudi Scholz aretirani zaradi afere z zavarovalno zadrugo »Balkan«. Kakor je znano, je Scholz napovedal konkurz. Njegova pasiva ne znašajo 200.000 K, kakor se je prvotno zadrževal, marveč sed pol milijona kron. Scholz je bil baie aretirani radi lahkomišne krive in goljufije na škodo v preiskovalnem zaporu se nahajajočega odvetnika dr. Schönsteina.

— **Dva nova dnevnika v Dalmaciji.** Lista »Sloboda« in »Naše Jedinstvo«, ki sta doslej izhajala po trikrat oziroma dvakrat na teden v Splitu, bosta odslej, kakor javljata v svoji zadnji številki, izhajala vsak dan, in sicer tako dolgo, dokler bo trajala vojna na Balkanu.

Književnost.

— **Družba sv. Mohorja.** Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravno kar pričela razpošiljati družbene knjige za leto 1912. Udje prejmejo letos naslednje knjige: 1. Zgodbe sv. pisma, 18. zvezek (zadnji). 2. Koledar za leto 1913. 3. Balade in romance. 4. Podobe iz misijonarskih dežel, 2. zvezek. 5. Slovenske večernice, 66. zvezek. 6. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek. — Kdor je doplačal 60 vin. za broš., oziroma 1 K za vezan izvod, prejme kot 7. knjigo: Razne povesti. — Kdor je doplačal 80 vin. za vezan izvod z rdečo obrezo, oziroma 1 K 30 vin. za vezan izvod z zlato obrezo, prejme kot 8. knjigo: Evangeljska zakladnica. — Družba se bo potrudila, da prejmejo častiti udje knjige kolikor mogoče hitro. Red za letošnja razpošiljanje je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija. 2. Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Lavantinska škofija. 5. Ljubljanska škofija. 6. Goriška nadškofija. 7. Tržaško - koprška škofija. Vsak družbenik naj prejme svoje knjige v tisti dekaniji ali župniji, v kateri se je vpisal. Na poznejše izpremembe stanovišča se ni mogoče ozirati. — Cenjene gospode poverjenike nujno prosimo, naj pošljejo po prejemu »aviza« takoj po knjige na železniško postajo, da ne bo sitnih reklamacij, ki povzročajo družbi samo zamudno in nepotrebno.

stroškov. Vsem č. gg. poverjenikom, ki prejmejo po železnici po več zabojev, vlijudno naznanjamo, da se nahaja zapisnik udov vedno v zaboji z najnižjo številko. Vsakemu zaboju so tudi priložene vpisovalne pole in potrdilni listki za prihodnje leto. Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrnuti. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni opozarjamo, naj čim prej odpošljejo po nje. — Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Bazne stvari.

* **Aviačiona predavanja v petrogradski tehniki.** Iz Petrograda poročajo: Na tukajšnji politehniksi so začeli s predavanji za vojaške zrakoplovce, ki dobe po prestani izkušnji naslov inženirpilotov. Večje število častnikov je dobilo povelje, da se udeležuje teh predavanj.

* **Umetno mleko.** Vseučiliški profesor v Koložu, dr. Gustav Rigler, je po dolgih poskusih in študijah sestavil sterilizirano mleko iz raznih rastlinskih snovi in ga že rabi na svoji kliniki. Dokazalo se je, da ugaia posebno otrokom. Vsebuje mnogo hranilnih snovi, več nego naravno mleko. Izumitelj upa doseči s svojim izumom velik socialni učinek in preprečiti zdrževanje mleka.

* **Mažarska legija za Turčijo.** Inger Soliman, bivši "emir" somalski, ki je zdaj posestnik v bihaškem komitatu, namerava — kakor poroča "Neues Pester Journal" — organizirati mažarsko legijo prostovoljcev, ki se bodo borili na strani Turkov. V to svrhu nabira s pomočjo javnega oklica prostovoljce. V tem oklicu naglašja Soliman, da so Mažarji in Turki sorodna naroda in da so dobili Tököly, Rákóczi in Kossuth dobro zavetje pri Turkih. Četudi mora ostati monarhija nevtralna, vendar se pa ne more zabraniti posameznim državljanom, da pomagajo Turkom.

* **Stavka odvjetnikov.** Iz Brosa na Ogrskem poročajo: Tukajšnji odvjetniki so sklenili, da začno stavkati, ker je predsednik sodišča uvedel nov reglema, ki je v škodo odvjetnikov.

* **Četrta soprog Odilonke aretiran.** Z Dunaja poročajo: Četrtega soproga Helene Odilon, Radvana Praplovskega so na Dunaju aretirali, in sicer na zahtevo zagrebške policije, ker se je izdajal za doktorja, nepravilno otvoril nekaj sanatorij ter ljudi zdravil s hipnotiziranjem.

* **Železniška nezgoda v Meidlingu.** Iz Meidlinga poročajo: V soboto zjutraj je skočil koroški brzovlak, ki prihaja ob pol devetih na Dunaj, s tira. Trije pasažirji in en železničar so bili lahko ranjeni.

* **Lakota na Ogrskem.** Iz Maros-Vasarhelyja poročajo: Predvčerajšnjim je odšla k ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru v Budimpešti deputacija zaradi lakote, ki je zavaljala vsled povodnih. V spomenici je deputacija izjavila, da prebivalstvo v pravem pomenu besede strada. Prosili so živla, semena in žito za 200 občin.

* **Dekana ustrelil.** Iz Neutra-Egerszega poročajo: Dekan Vida, ki je živel v vednem prepiru s svojimi župljani, je pred kratkim s palico pretepel soprogo učitelja Alojzija Poca, ki ni hotel trobiti v politični rog klerikalnega dekana. Učitelj Poca se je vsled te nesramnosti dekanove tako razburil, da je predvčerajšnjim pred cerkvijo ustrelil dekana. Poca se je sam javil državnemu pravdnistvu.

* **Grozen čin vojaškega dezertarja.** Iz Bukarešte poročajo: Ko so hoteli predvčerajšnjim aretirati dezertarja Theodorescuja, je ta začel streljati iz okna svojega stanovanja na policijo. Ko je videl, da ne more uiti, je ustrelil svojo ženo, težko ranil svojo štiriletno hčerko ter poskusil nato samega sebe ustreliti, vendar se je pa le lahko ranil. Ko so policisti vdrli v njegovo stanovanje, je skočil Theodorescu z okna ter pobegnil. Ko so ga pa zasledovali, je neprenehoma streljal na policiste ter enega težko ranil. Begunca so potem policisti ustrelili.

* **Dober odgovor.** V Parizu je bil pred kratkim dobrodelni bazar. Pripredile so ga dame prvih krogov. Pripredile je letošnji zgodnji mraz pri gual v Pariz. Žrtvovala so se v prospeh vojakov, ki so bili ranjeni pri poslednjih eksplozijah novega, vendar nevarnega smodnika, ki so ga zdaj uvedli v francosko armado. V eni stojnici tega bazara je sedela razkošna gospodična Baudinova, hčerka advokata in poslanca, ki je sicer socialista, kar pa na Francoskem ne ovira, da bi ne bil bogatin in da bi dame njegove rodbine ne nastopale v najboljši družbi. Mimo stojnice gospodične Baudinove hiti gospod Remy de Courteline, znani pariški elegant. »Počakajte gospod!« mu zakliče gospodična, »kupite tudi pri meni kaj!« — »Če bi le mogel, gospodična,« je odgovoril baron, »toda pogledjte!« In faktično: za ba-

ronom je stopal Žan, njegov sluga, ves obložen z zavoji in zavitki. To vse je mislil baron kupiti. Vendar ima pa dobro voljo: »Kupil bi samo te poljubke.« — »6, prosim so po petsto frankov,« odgovori dama. — »Tu je tisoč frankov.« In hitro položi baron tisočavko na mizo. V tem trenutku se obrne krasotica k svoji stari pomočnici: »Tetička, gospod dobi dva poljuba!« Naokoli halo! Toda mladi milijonar ni niti trenotek premišljeval. »Žan!« je odgovoril, »to še prenesete. Vzemite si ta dva poljuba!«

* **Kitajci in psi.** Če sliši Kitajec govoriti o pasjem mesu, tedaj se že obližuje. Pasje meso je namreč za njega največja delikatesa. Li-lum-čan, veliki kraljev namestnik, je dobil nekega dne od Gladstonea kot darilo dve krasni dogi. Z največjo pozornostjo in skrbjo so prepeljali ta dva psa v »nebeško« državo. Prišla sta zdrava in dobro ohranjena v roke novega gospodarja. Čez nekaj časa se je pa Li-lum-čan zahvalil za darilo. Gladstone se je precej začudil, ko je bral: »Doge so imele lepšo postavo nego okus. Njihovo meso je bilo nekoliko pretrdo.«

* **Išče se 5000 nevost.** Obljubljena dežela za dekleta, ki se hočejo omožiti, je menda Kanada. Posebno v zahodnem delu Kanade se pojavlja veliko povpraševanje po nevostah. Cele pokrajine se tu šele nanovo odpirajo priselencem, mladi farmarji se tam naseljujejo, toda navadno prihajajo sami. So to navadno mladi, neoženjeni ljudje, ki se šele po svoji naselitvi začnejo ogledovati po družici, ki jo pa le težko dobe. Kakor hitro se kaka mlada, neomožena ženska pojavi v teh krajih Kanade, postane središče splošne pozornosti. Prireajo njej na čast razne zabave. In tako si more zbrati pripravnega ženina. Zdjaj so se ustanovili v vzhodni Kanadi kar celi trusti mladih neoženjenih mož, ki so poverili nekega gospoda Horwella iz Onehe, da jim preskrbi 5000 nevost. Časopis »Daily Mirror« je imel s Howelom razgovor o tej zadevi, pri katerem je dobil sledeče zagotovilo: »Mlade dame bodo lahko izbirale med 50.000 mladimi možmi, od katerih ima 30.000 svoje lastne farme, ostali so ali nastavljeni na farmah ali pa obrtniki v mladih občinah. So to sami mladi delavni in pridni ljudje, ki bodo gledali na to, da bodo svojim mladim ženicam omogočili udobno življenje ter jim ustvarili prijetno domovje.« Gospod Howell je prepričan, da se mu kmalu posreči izpolniti nalogo, ki se mu je poverila. V kratkem odide na Angleško, kjer namerava dobiti večji del nevost.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOJNA NA BALKANU.

Avstro - Ogrska in Sandžak.

Petrograd, 14. oktobra. »Večer-noje vremena« je razneslo vest, da misli Avstro - Ogrska zasesti sandžak novopazarški. Tej vesti nasproti izjavlja avstro - ogrsko poslanstvo v Petrogradu, da ni vzroka sumničiti Avstrije, marveč da bo Avstro - Ogrska nastopala sporazumno z drugimi velesilami.

Dunaj, 14. oktobra. »Neue Freie Presse« priobčuje očitno inspirirano vest, da Avstro - Ogrska nima povoda za kakšno intervencijo, ako črnogorska ali srbska armada udre v Sandžak - Novipazar. Šele po končanih vojnihih operacijah bo skrbela Avstro - Ogrska za to, da ji ne bo zatvorjena pot proti jugu.

Angleški balkanski komite in balkanska vojna.

London, 14. oktobra. Angleški balkanski komite je izdal izjavo, ki pravi med drugim, da nosi odgovornost za sedanje dogodke na Balkanu Anglija, ker je ta dala Turčiji na berlinskem kongresu oproščene pokrajine nazaj. Sedaj je prišel čas zopet osvoboditi te podjarmljene narode.

Ultimatum balkanskih držav.

Sofija, 14. oktobra. Včeraj zvečer so Bolgarska, Srbska in Grška izročile velesilam odgovor na demarcho in obenem podale Turčiji ultimatum. V bolgarskem ultimatumu se zahteva med drugim, da se vsem evropskim vilajetom dovoli popolna avtonomija, da se te reforme izvedejo tekom šestih mesecev in da se turška armada nemudoma demobilizira. Kolikor se more presoditi, ne bo Turčija na ta ultimatum dala splošnega nobenega odgovora.

Dunaj, 14. oktobra. V tukajšnjih diplomatskih krogih zatrjujejo, da je docela izključeno, da bi Turčija na ultimatum Bolgarske, Srbije in Grške dala kakšen odgovor, to tem manj, ker je turška armada že prekoračila srbsko mejo.

Boji pri mestecu Tuzl.

Cetinje, 14. oktobra. Malisori so napadli dva turška bataljona, ki sta bila na potu proti Tuzli, jih obkolili ter potolkli.

Cetinje, 14. oktobra. V Skader je dospelo devet turških bataljonov. Cetinje, 14. oktobra. Črnogorska armada je obkolila Tuzl in jela mesto z vso silo bombardirati, ker je poveljnik turške posadke odklonil poziv, da bi se vdal.

Vstaja v Novem Pazaru in Stari Srbiji.

Belgrad, 14. oktobra. Po vestih iz Stare Srbije se je srbsko prebivalstvo v okolici Mitrovice in Nove Varoši dvignilo zoper Turke ter ne priznava več turške oblasti. Neposredni vzrok je iskati v umoru srbskega duhovnika Gjorgja v Dubnici.

Finančni položaj Srbije in Bolgarske.

Sofija, 14. oktobra. Z ozirom na vesti inozemskih listov, da se Bolgarska in Srbija nahajata v finančnih stiskah, poudarjajo s kompetentnega mesta, da je finančni položaj obeh držav tako ugoden, da se lahko bojujeta par mesecev, ne da bi jima bilo treba najeti kakega posojila.

Ustavljenje šolskega pouka v Srbiji.

Belgrad, 14. oktobra. Na ukaz naučnega ministrstva so bile v soboto zatvorjene vse šole v Srbiji. — Ustavljena so tudi predavanja, ki bi se imela v kratkem pričeti na vseučilišču.

Vohuni.

Carigrad, 14. oktobra. Bolgar Popović je bil v Plovidvu aretiran zaradi poskušene vohunstva.

Turški vjetniki v Črni gori.

Podgorica, 14. oktobra. Število turških vjetnikov je tako naraslo, da je vojna uprava sklenila, večino teh vjetnikov odposlati na Cetinje. Med prvimi vjetniki, ki jih pošljejo tjakaj, bo poveljnik turške posadke v Dečicu, Salih efendija.

Srbska narodna skupščina.

Belgrad, 14. oktobra. V včerajšnji seji je srbska skupščina sprejela zakon o moratoriju v znesku 55 milijonov dinarjev.

Srbski voji na Bolgarskem.

Sofija, 14. oktobra. Semkaj je dospelo več srbskih bataljonov. Na kolodvoru so jim Bolgari priredili navdušene ovacije.

Srbska pošta za vojake.

Belgrad, 14. oktobra. Poštna uprava je dala tiskati posebne vrste dopisnice, namenjene vojakom v vojni. Vsak vojak dobi, predno odide na bojišče, gotovo število takih dopisnic v svrhu, da se z bojišča čim največkrat javlja svojim staršem in sorodnikom.

Ruski prostovoljci.

Belgrad, 14. oktobra. V soboto so prispeli semkaj prvi ruski prostovoljci, ki so izjavili, da jim bo sledilo še več tisoč tovarišev. Srbi so Ru-se sprejeli z velikimi častmi.

Vznemirjenje v Sofiji.

Sofija, 14. oktobra. Včeraj zjutraj se je nepričakovano car Ferdinand odpeljal iz Sofije in se ves dan ni vrnil nazaj. To se je splošno opazilo in javnost se je jela bati, da je car spričo resnih dogodkov, ki se imajo odigrati, odpotoval v inozemstvo. Vseled tega je seveda povsod nastalo veliko razburjenje in vznemirjenje. Šele, ko se je oficijozno razglasilo, da je car Ferdinand odšel, da inšpicira mobilizirano vojsko, so se razburjeni duhovi pomirili. Vest o odhodu carja Ferdinanda iz Sofije se je razširila celo v Belgrad, od koder so se brzojavno informirali, ako je res vladar odšel v inozemstvo.

Bolgarski odgovor.

Sofija, 14. oktobra. V nedeljo zvečer so se vršila pogajanja med srbsko in bolgarsko vlado. Govori se, da bo bolgarski in srbski ultimatum podan tekom 24 ur, da pa preprišča Bolgarska velesilam 6 mesecev časa, da dobe od Turčije zagotovilo, da bo Turčija uvedla vse zahtevane reforme. Nadalje zahtevajo balkanske države, da Turčija takoj demobilizira, kar pa nikakor ni pričakovati.

Boj pri Ristovcu.

Caragrad, 14. oktobra. Turške vojaške čete so zapobile v beg srbsko vojaštvo pri Ristovcu. Na poti so zadele ob srbsko armado, ter se je razvnel ljut boj, ki še do tega trenutka ni končan.

Draginja in pomanjkanje drobiža v Srbiji.

Belgrad, 14. oktobra. V vsi Srbiji izven Belgrada je nastala velika draginja, katere vzrok je v prvi vrsti pomanjkanje drobiža. Vseled tega se

tudi večji novci ne morejo razpečavati, ker jih skoro nihče ne more zmenjati. Zato je tako zlati, kakor srebrni denar izgubil na vrednosti. Za zlate po dvajset dinarov se plačuje samo petnajst dinarov, za novce po deset dinarov pa samo osem.

Štajerski deželni zbor.

Gradec, 14. okt. Kakor smo včerajšnje poročali, so se vršila pred kratkim pogajanja med Slovenci in velikim posestvom. Sedaj so se vršila pogajanja nemško-nacionalnih strank. Končni izid teh pogajanj je tak, da skoro ni več upati, da pride štajerski deželni zbor v tlr ter da celo že računajo z razpustom.

Tržaški Slovenci proti komisarijatu na Hrvaškem.

Trst, 14. oktobra. Na včerajšnjem političnem društvu »Edinost« so bile sprejete resolucije, ki zahtevajo ustanovitev slovenskih šol v Trstu in odpravo komisarijata na Hrvaškem. Nadalje je bila sprejeta posebna resolucija, v kateri se izrekajo tople simpatije za svobodo se borečim balkanskim narodom.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 14. oktobra. Avstrijska delegacija ima danes popoldne plenarno sejo, na kateri bo razpravljala o novih vojnih kreditih.

Gališka vprašanja.

Dunaj, 14. okt. Podpredsednik Romancuk je imel v soboto posvetovanje z ministrskim predsednikom Stürgkhom glede volilne reforme v Galičiji in glede rusinskega vseučilišča. Grof Stürgkh je izjavil, da je vlada že predložila cesarjevo lastnoročno pismo glede rusinskega vseučilišča voditeljem poljskih in rusinskih strank ter da upa, da bodo Rusini z njegovo vsebino zadovoljni. Govori se, da bo cesarjevo lastnoročno pismo izdano malo predno se sestane parlament.

Lvov, 14. okt. Povodom sobotne inauguracije na lvovskem vseučilišču je izjavil rektor, da se je že lansko leto naglašalo, da vseučiliški senat ne nasprotuje ustanovitvi rusinskega vseučilišča marveč da je senat pokazal v posebni spomenici samo sredstva, ki naj se vporabljajo v prehodni dobi, da se poduk na sedanjem vseučilišču in značaj tega vseučilišča ne krši.

Krakov, 16. okt. K rzeszovski konferenci eksekutivnega komiteja poljske ljudske stranke poročajo, da je poslanec Stapiński izjavil, da je največja ovira za volilno reformo stališča Podolcev in konservativcev, ki nosijo tudi odgovornost, če se pogajanja končajo brezuspešno. Če bodo vztrajale te stranke še nadalje na svojem stališču, ki le zavlačuje pogajanja, se bo sestal začetkom prihodnjega leta kongres »Poljske ljudske stranke«, da se dogovori o taktiki. Debate so se udeležili skoro vsi navzoči ter so sklenili, da naj se »Poljska ljudska stranka« ne udeležuje več pogajanj glede volilne reforme, dokler niso konservativci izpremenili svojega stališča napram enomandatnim volilnim okrajem. Soglasno sprejeta sesolucija pravi, da bo začela »Poljska ljudska stranka, če ne bo sklenjena do konca januarja prihodnjega leta volilna reforma za gališki deželni zbor, z najostrejšim bojem za splošno, enako in direktno volilno pravico.

Nemški in češki učitelji za sporazum na Češkem.

Praga, 14. okt. Skupni permanentni odbor čeških in nemških učiteljskih organizacij objavlja oklic na učiteljske organizacije, naj v interesu končnega zboljšanja materijalnega stanja na to delujejo, da pride do sporazuma, ki bo za obe narodnosti pravičen in časten, in da postane vseled tega deželni zbor delazmožen. Potrebno je, da učiteljske organizacije podpirajo one činitele na češki in nemški strani, ki delujejo v interesu sporazuma.

Češka šola v Poštorni.

Poštorna, 14. oktobra. V Poštorni se je vršilo včeraj velikansko zborovanje, ki je sklenilo, da se naj otvori popolnoma nova, vsem modernim zahtevam odgovarjajoča ljudska šola, vsled česar odpade vsak vzrok, da bi vlada prepovedala otvoritev šole v Poštorni.

Lukacs odstopi?

Dunaj, 14. oktobra. V krogih ogrske delegacije se govori, da so dnevi Lukacsevega kabineta šteti, ker so se na merodajnih krajih prepričali, da tako ne gre naprej. Kot njegov naslednik velja baron Lang, sedanjí predsednik ogrske delegacije, čigar naloga bo sprijazniti opozicijo in na ta način omogočiti delazmožnost kabineta.

Ustreljen vohun.

Krakov, 13. oktobra. Pri skladišču smodnika v Podgorecu je vojaška straža ustrelila neko sumljivo osebo, ki je baje bila ruski vohun.

Ogleduh v poslopu sarajevskega kornega poveljnštva.

Sarajevo, 14. oktobra. V poslopu tukajšnjega 15. kornega poveljnštva so prijeli včeraj opoldne nekega civilno obledenega možaka, ki je na zelo sumljiv način hodil po hodnikih ter skušal priti v pisarniške prostore. Ko so ga vprašali, kdo da je, ni hotel povedati svojega imena ter se zelo nerodno izgovarjal. Ko so ga preiskali so našli pri njem notice vojaškega značaja. Aretirali so ga ter izročili garnizijskemu sodišču. Smatrajo ga za srbskega ogleduha.

Witte naslednik Sazonov?

Berolin, 14. oktobra. »Vossische Zeitung« poroča iz Petrograda: Odkar se je minister za zunanje zadeve Sazonov vrnil, se govori, da je njegovo stališče omajano, vendar je pa ostalo to samo govorica. Včeraj se je pa govorilo, da je car prosil Witteja, ki se nahaja v Biarritzu, naj pride v Spalo. Mogoče, da bo car ponudil Witteju portfelj zunanjega ministra. Osebe, ki so v vednem stiku z Wittejem, smatrajo to govorico za verjetno. Tudi Kokovcev in Sazonov pojmeta v kratkem v Spalo.

Financijske odredbe ruske vlade.

Berolin, 14. oktobra. »Berliner Tagblatt« poroča iz Petrograda: Kreditni oddelek finančnega ministrstva je z ozirom na veliko nervoznost na borzah dal sindikatu moskovskih in petrogradskih bank na razpolaganje namesto prvotno dovoljenih 30 milijonov rubljev dvesto milijonov rubljev za nakup dividendnih vrednostnih papirjev, da s tem prepreči nadaljno padanje kurzov. V bančnih krogih govore, da je vlada odpovedala vsa naročila, ki so bila projektirana za izvršitev malega mornariškega programa v znesku 4 milijonov rubljev, da ima za vsak slučaj potrebni denar pri rokah.

Ogrožena mirovna pogajanja.

Carigrad, 14. oktobra. Kakor poročajo iz Ouchija, so se italijansko-turška mirovna pogajanja razbila na finančni zahtevi, ki jo je Italija Turčiji ponujala še pred mesecem. V Carigradu pričakujejo, da bo Italija kmalu zopet začela s svojo akcijo v Egejskem morju.

Turin, 14. oktobra. Kot vzrok, da so stopila italijansko-turška mirovna pogajanja zopet v kritičen stadij, navaja »Stampa«, da zahteva Turčija, da vrne Italija takoj otok v Egejskem morju, da bi Turčija na ta način lahko prevzela vojaštvo iz Male Azije na evropska bojišča.

Dunaj, 14. oktobra. »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz dobro poučenih krogov v Rimu, da mora Rešid paša privoliti kot oficijalni zastopnik Turčije vse italijanske zahteve, sicer nadaljuje Italija vojno z vsemi silami. Vest, da je Italija stavila nove pogoje, ni resnična, kar je znano tudi vsem kabinetom velesil. Morda pride priložnost, da pozneje dokaže Italija iz aktov, da ni krenila s pota, ki ga je začrtalo prvo pogajanje (napad na jadransko obal Turčije). Italijanska vlada je pripravila vse tudi za slučaj, da se pogajanja definitivno razbijejo.

Pariz, 14. oktobra. Glavna težkoča v italijansko - turških mirovnih pogajanjih je ta, da zahteva Turčija, da se ji dovoli pozneje zahtevati od parlamenta oficijozno priznanje definitivnega odgovora Turčiji.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Rim, 14. oktobra. General Briccolo je poslal sledečo brzojavko: Benghasi, 11. oktobra ob 5. uri in 30 minut. Veselim se, da morem poročati, da so naše čete včeraj zopet dosegle pri Derni odločilen uspeh. Brigada Salsa, ki je operirala pri Bu Msaferu skupno z artilerijo brigade Capello, je napadla sovražnika in ga pognala v beg. Sovražnik je imel regularno turško vojaštvo in Arabce. Sovražnikove izgube še niso znane, so pa očitno velike. Mi smo imeli 12 mrtvih in 83 ranjenih.

Pariz, 14. oktobra. Iz Rima brzojavljajo, da je situacija v tem trenutku taka, da so v Rimu pripravljeni, da Italija začne zopet z novo energijo napadati Turčijo. Kako se bodo vojaške operacije izražale in v kakšnem razmerju bodo z operacijami balkanskih držav, še ni mogoče določiti. Gotovo pa je, da Italija nikakor ne bo operirala proti jadranski obali Turčije ali proti Albaniji. Italija se je v tem oziru engajziral nasproti Avstriji ne samo vsled zatrdila začetkom vojne, marveč tudi s pogodbo, ki je bila pred 15. leti sklenjena med viscontom Venosto in Goluchowskim.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 14. oktobra 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912 . . .	za 50 kg 11.38
Pšenica za april 1913 . . .	za 50 kg 12.15
Rž za oktober 1912 . . .	za 50 kg 10.43
Rž za april 1913 . . .	za 50 kg 10.62
Oves za oktober 1912 . . .	za 50 kg 11.62
Oves za april 1913 . . .	za 50 kg 11.47
Koruza za maj 1913 . . .	za 60 kg 8.19

Elektriv

Mlačno.

Društvena naznanila.

Ustanovni občni zbor Narodno-socialne Zveze v Ljubljani. V nedeljo 6. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor Nar. soc. Zveze v restavraciji Narodnega Doma, ob jako veliki vdeležbi, kar je dokaz, da je bilo za N. S. Z. veliko zanimanja, posebno se je opazalo da je bilo navzoče skoro izključno slovensko zavedno delavstvo, ki je z velikim zanimanjem zasledovalo zborovanje. Zborovanja sta se udeležila tudi dež. poslanca Jožef Reisner in Adolf Ribnikar kakor tudi več odposlancev raznih narodnih strokovnih organizacij. Zborovanje je otvoril g. Juvan ter pozdravil navzoče. V nadaljnjem govoru omenja delovanje pripravljalnega odbora, kateri se je sestavil že takoj v začetku letošnjega leta. Bilo je nekaj zaprek, katere se je pa odboru posrečilo jih odstraniti, ledina, ki jo je imel orati pripr. odbor je bila trda, vendar smo dosegli to, da se danes vrši občni zbor. S tem je uresničena naša in splošna želja, s tem pa upamo tudi, da se odpirajo tudi našemu delavstvu boljši časi, hoočemo, da bode naše delavstvo dobro organizirano, da bode potom organizacije dosegale uspehov za zblizanje svojega položaja, moramo pa tudi delavstvo izobraževati, ker le izobraženo delavstvo bode koristilo sebi kakor tudi svojemu narodu! Ustanovimo si svojo organizacijo, upajmo, da čez leto dni lahko še poročamo o uspehih te organizacije, in ako stori vsak svojo dolžnost, bode le N. S. Z. edina in prava zaščitnica slovenskega delavstva! Tov. Repovž poroča o pomenu in stališču N. S. Z. Omenjal je narodno idejo, ki živi v najširših masah slov. naroda. Dalje omenja razne že obstoječe nenarodne organizacije, o takozvanih krščansko soc. organizacijah ni vredno izgubljati besed, ker ona še ni prav nič storiла za slov. delavstvo, le v slučaju volitev se mu dobričajo, sicer so pa njih organizacije ustanovljene le za parado in ne v korist delavstvu. Kar se pa tiče soc. demokracije, omenja, da imajo sicer več smisla za organizacijo, so pa mednarodni in vse tisto delavstvo ki je organizirano v njih taboru, tava svojo pot v škodljivo internacionalo, in danes že vidimo sadove po naših krajih, kjer se je po njih volji marsikatera važna postojanka prodala tujcu. V tem pogledu nam ni treba hoditi daleč, pogledajmo samo v Siško, kjer se schulvereinska šola polni samo z otroci slov. soc. demokratov. N. S. Z. pa bode zastopala koristi delavstva, in le na delavstvu je ležeče, da bode ta njih prava bojna organizacija procvitala in rasla. Govornik je bil živahno aklamiran. Pri volitvi so bili izvoljeni v odbor za dobo enega leta sledeči tovariši: predsednik R. Juvan, podpredsednik K. Černy, tajnik Fr. Poljšak, blagajnik L. Rus, odborniki: E. Repovž, L. Mlakar, I. Jakopič, A. Fiala, I. Noč, in v nadzorstveni svet: A. Bavdek, St. Ferrant, E. Jeras, A. Pesek in F. Tomažič. Na to poroča K. Černy v odločitvi prispevkov in podpor, ki jih vplačujejo oziroma prejemajo člani N. S. Z. Podpore dobijo člani v slučaju bolezni, potovanja, brezposelnosti, poleg tega tudi še poposmrtno. Sprejmejo se na to I. III. razred s sledečimi prispevki za I. razr. 20 v. za II. razr. 40 v. in III. razr. 60 v. tedensko, vpisnina je 50 v. in prispevek za kužico 20 v. V N. S. Z. lahko vstopijo že obstoječa strokovna društva ter plačajo za vsakega člana mesečno 4 v. Glede podpor in drugih podrobnosti prinesemo še v kratkem natančno poročilo. Nato je govoril g. Reisner. Z odkritim veseljem pozdravlja ustanovitev N. S. Z. posebno izraža zadovoljstvo, da se je pripr. odboru končno posrečilo doseči uspeh. Omenja pa, da je delavstvo tudi samo krivo svojega položaja ker ni resno mislilo na svojo organizacijo. Naprednjaki smo doslej mirno prenašali vse krivice, ki so se nam godile, končno smo se pa uprli v vso silo in zato danes narodna in napredna ideja prodira zmagonosno naprej! Tako je tudi z delavstvom, čakali ste do skrajnosti, a ko vidite, da morate napredovati, si iščete zaslonbo v organizaciji. Ko bode velika in močna organizacija, ko bode delavstvo med seboj izobrazilo, potem bode važen faktor, ki bode računal ž njim vsakdo. N. S. Z. naj ne zamudi časa, posebno glede izobrazbe, ker le v tem bode rastla in se razvijala, to vam bode pokazala bodočnost! — Nato je govoril poslanec Ribnikar. Poudarjal je, da je tudi delavec član slovenskega naroda in da se socialne krivice odpravijo, le ako se dvigne slov. delavca. Narod ne obstoja iz 4 ali 5 mož, ampak narod je vsa javnost in posebno delavstvo le važen faktor, ki narod spopolnjuje. Delavstvu potreba krepke organizacije na narodni podlagi in ko bode krepko in močno, bode ž njim vse, ki čuti narodno in napredno! — Tov. Tomažič je govoril o položaju slov. delavstva na Štajerskem. Slikal je protinarodno postopanje soc. demo-

kracije, zato čaka tudi na Štajerskem N. S. Z. mnogo dela. — Tov. Pesek govori podrobno o koristih, ki jih bodo uživali člani v N. S. Z., omenja potrebo strokovne izobrazbe med delavstvom, in dolžnost N. S. Z. bode tudi prirejati razna predavanja! — Tov. Fiala slika velike uspehe delavskih organizacij na Češkem in na Dunaju in upa, da je z ustanovitvijo N. S. Z. storjen korak v boljšo bodočnost slov. delavstva. — Predsednik Juvan apelira na razna že ustanovljena nar. strokovna društva, da vstopijo v N. S. Z. in da to že na svojih prvih občnih zborih sklenejo. Zahvalil se je vsem navzočim za udeležbo. Apelira, da vsakdo, ki čuti z nami deluje in agitira in na prihodnjem občnem zboru bomo lahko pokazali delo N. S. Z.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Ker se je med posetniki slovenskega deželnega gledališča pojavil odpor proti načinu, kako se je na odru izgovarjala pismenka I, je intendantca prošlo soboto odredila, da je to pismenko poslej izgovarjati kot — I. Za ta ukrep se je intendantca odločila, ker so ji došle izjave, da trpi poset prav zaradi I-a in da se v gledališče povrnejo posetniki, ki so ravno zaradi njega izostali. Svoj prvotni ukrep bo intendantca utemeljila v javnem predavanju, ki ga v sredo, dne 16. oktobra priredi dramaturg Oton Župančič. — Jutri, v torek, dne 15. oktobra zvečer se za neparabonente zadnjič v sezoni ponovi »Veliki mrtvec«, velezbavna »vesela žaloigra«, ki je kakor povsodi tako tudi na našem odru doživela največji uspeh in izprožala salve presrečnega smeha. Kdor se hoče imenitno zabavati, naj ne zamudi te burkaste komedije, v kateri razvija gosp. Bohuslav vse bogate registre svoje originalne komike.

Slovensko gledališče. Boubouroche. Spisal G. Courteline. Režiser A. Verovšek. — Vsebinska je to — le: G. Boubourocheu, ki si vzdržuje čedno metreso Adelo, ne da bi imel ključ njenega stanovanja v svojem žepu, pove v kavarni stari, ki stanuje tik Adele, presenetljivo vest. Sedemindesetdeset procentov žensk goljufa in Adela je med temi sedemindesetdesetimi procenti! Predobri, prenaivni in preljubosumni Boubouroche res najde ljubimca v omari, a vražje zvita metresa ga premami preko vsega tega do prepričanja, da je nedolžna žrtev. Ona se žrtvuje radi neke rodbinske tajne in g. Boubouroche je ravnotako velik kavalir, da ne sili vanjo radi njenih rodbinskih skrivnosti. — Igra je fina komedija, ki ima lepo umetniško vrednost. Kolikor je v njej karikiranja, je spretno in umerjeno, izpeljano samo v toliko, v kolikor zadošča, da bušijo jasneje na dan zanimive lastnosti oseb, ki nastopajo. Stvar je zgrajena priprosto, a v tej priprostosti duhovita in vsled te duhovitosti mestoma frapantna. Boubouroche, Adela in stari, tri poglavitne osebe te komedije, so izvanredno živo karakterizirane in za pravo umetniško igranje težke, ker je dejanje, tekoče v njih dušah, polno finih nijans, ki zahtevajo resnične umetnike. — Pri nas je uprizoritev — našim igralskim močem primerno — uspeła. Splošno se je igralo bolj na grobo. Pohvaliti treba gosp. Bohuslava, ki je imel v prvem dejanju več prav srečnih mest. Gospa Setri-lova je bila dobra in ljubka, gosp. Povhe je tudi ugaal. Gosp. Verovšek je zadel v vlogi Boubourochea marsikod pravo, oviralo pa ga je, žal, memoriranje vloge. — Poslušalci so sledili igri z zanimanjem in se prijetno zabavali. Umevno je tudi, da mora zadovoljiti ta, iz francoske literature spretno izbrana in izvrstna komedijah.

P. »Slovenska Matica« v Ljubljani da za svojo publikacijo »Gorski ve-

nec«, ki je izšla pred leti, kako drugo leposlovno ali znanstveno knjigo. Kdor omenjeno knjigo lahko pogreša, naj jo blagovolj poslati »Matici« in izraziti želje glede zamene.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. oktobra: Jera Stempfel, užitkarica, 76 let, Radeckega cesta 11.
Dne 12. oktobra: Jakob Kocjan, bivši hišnik, 88 let, Karlovska cesta 7.

V deželni bolnici:

Dne 10. oktobra: Adam Perovšek, delavec tobačne tovarne v p., 76 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 14. oktobra 1912

Različni papirji.	Dinar	Blagov
4% majevna renta	83.40	83.60
4 1/2% srebrna renta	87.20	87.40
4% avstr. krona renta	83.40	83.60
4% ogr.	82.90	83.10
4% kranjsko deželno posojilo	93.50	94.50
4% k. o. češke dež. banke	89.65	90.65

Srednje.	438—	450—
Srečke iz 1. 1860 %	612—	624—
„ „ 1864	282—	291—
„ „ 1864	279—	291—
„ „ zemeljske 1. izdaje	237—	249—
„ „ „ 2. izdaje	237—	249—
„ „ ogrske hipotekne	472—	484—
„ „ dun. komunalne	483—	495—
„ „ avstr. kreditne	67—	73—
„ „ ljubljanske	47.50	48.50
„ „ avstr. rdeč. križa	29.50	30.50
„ „ ogr.	27—	31—
„ „ banke	198—	202—
„ „ turške	198—	202—

Dinar.	427—	430—
Ljubljanske kreditne banke	596.50	597.50
Avstr. kreditnega zavoda	495.50	496.50
Dunajske bančne družbe	96—	97—
Južne železnice	666.50	667.50
Državne železnice	943.50	944.50
Alpine-Montan	338—	344—
Češke sladkorne družbe	269.50	270.50
Zivnostenske banke	269.50	270.50

Valuta.	11.44	11.48
Celinski	117.90	118.15
Marka	96.00	96.50
Frankl	94.55	94.80
Lire	254.25	255.25
Rebilit	254.25	255.25

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 736 mm

okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12.	2. pop.	744.3	11.2	sl. svzh.	jasno
„	9. zv.	745.2	5.0	sl. sever	„
13.	7. zv.	744.8	0.6	brezvevtr.	megla
„	2. pop.	743.5	10.6	sl. jvzh.	jasno
„	9. zv.	741.9	5.5	sl. svzh.	„
14.	7. zv.	745.8	0.2	brezvevtr.	megla

Srednja predvečerska temperatura 5.4°, norm. 11.1° v včerajšnja 5.6°, norm. 10.9°
Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

IVAN SUWA
posesnik v Zgornji Šiški

Dolžnost vsakega zavednega Šiskarja je, izkazati zadnjo čast požrtvovalnemu rodoljubu pri pogrebu, ki bo jutri, v torek, ob 4. uri popoldne. 3747

Sp. Šiška, 14. oktobra 1912.

Globoko užalostenega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, stric, tast in stari oče, gospod

IVAN SUWA

posesnik v Zgornji Šiški

danes, dne 13. t. m., ob 12. opoldan, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 66. letu starosti, blaženo v Gospodu zaspal.
Zemeljski ostanki draga pokojnika se bodo v torek, dne 15. t. m., ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Zgornja Šiška št. 48, svečano blagoslovili, nato pa položili k zadnjemu počitku na pokopališču v Dravljah. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Zgornja Šiška, dne 13. oktobra 1912. 3746

Žalujoči ostali.

Ignacij Perharc, c. kr. davčni upravitelj naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok **Miro, Draga, Silva, Stojana** in ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znanem prežalostno vest o bridki izgubi iskreno ljubljene, nepozabne soproje, oziroma hčere, sestre in tete, gospe

Hermine Perharc roj. Perharc

ki je dne 12. oktobra t. l. ob 11. uri ponoči po kratki, mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoč, v 36. letu svoje starosti mirno preminila. 3750

Pogreb drage rajnice bo v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 13. oktobra 1912.

Pogrebno podjetje „Konkordia“ v Ljubljani.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega nepozabnega očeta, starega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Jakoba Kocjana

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo draga pokojnika izrekamo presrečno zahvalo vsem udeležencem spreveda osobito pa cenj. osobu tvrdke Samassa ter vsem ljubeznim darovalcem prelepih vencev.

V Ljubljani, 14. oktobra 1912.

3749 Žalujoča rodbina Kocjan.

Hiša s starejšo prodajalno
se proda takoj, ali da v najem. 3596
Več v upravnistvu »Sl. Navr.

Mlad, izobražen trgovec, ki prevzame po očetu dobro upeliano en gros trgovino, se želi v surho poročiti tem potom seznaniti 3 mlado (do 24 let) trgovsko naobrazeno gospodično iz premožnejše hiše.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »Čim preje« do 15. t. m. 3683

Vsakovrstno

kurivo.

Mehka in trda drva
cela in razžagana.

Retortno oglje.

Trboveljski kosovnik
K 2.80—3.40 za 100 kg.

Trboveljski kockovnik
K 2.66—3.20 za 100 kg.

Velenjski briketi.

Klara edina štedilna kurjava za peči K 1.40—1.60 za 100 kom. prosto na dom postavljeno.

St. & C. Tauscher, Dunajska cesta št. 47. — Telefon št. 152.

Št. 11.872.

Aviso!

3742

Vojna uprava kupi po trgovskih usancah za

Gradec 3050 q rži;

Celovec 3050 q rži;

Maribor 31.350 q rži;

Beljak 2950 q rži.

Zadevna zagotovitvena razprava bo 22. oktobra 1912 pri c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu.

Kolkovane prodajne ponudbe morajo najpozneje do 8. ure jutraj do speti pri c. in kr. intendanci 3. voja, pri kateri se tudi lahko pogledajo natančnejši pogoji iz tamkaj razgrnjenih popolnih nakupnih aviz in uzančnih zvezkov. Nakupni avizi in uzančni zvezki se tudi dobivajo brezplačno pri vojaških oskrbovališčih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Pulju.

V GRADCU, oktobra 1912.

Od c. in kr. intendance 3. voja.

V Spodnji Šiški št. 77,
Juvančičeva hiša, se oddajo v najem
vinske kleti, konjski hlevi ter skladišča.

Najemnina po dogovoru.

Pojasnila v isti hiši, v kavarni
Pikel, Šiška. 3684

Oddam po ugodni ceni vsako množino
žlahtnih namiznih

jabolk

Pojasnila daje **Franjo Mlakar Lesce, Gorenjsko.** 3648

Abiturijent

išče kakršnekoli službe. 3679

Naslov pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Namizna jabolka

2 do 3 vagone. Cene po dogovoru.

Dobe se pri 3743

Juriju Otujac v Škofji Loki.

Izjava. 3735

Podpisani **Ivan Cuzak** obžalujem, da sem ga. Lavtičarja dne 29. avgusta 1912 v Činkoletovi gostilni žalil, preklicujem vse žaljive besede ter se obenem zasebnemu obtožitelju zahvaljujem, da mi je žalitev odpustil.

Ljubljana, dne 14. oktobra 1912.

IVAN CUZAK.

Kompanjon

z 8 tisoč kronami za razširjenje že obstoječe kavarne in napravo kinematografa

se sprejme.

Ponudbe pod »K 220« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 362

Išče se

kontorist

več slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja za veletrgovino vina in starejšo, zanesljivo moč

disponenta

za večje podjetje. Vstop takoj. — Ponudbe naj se pošiljajo na **Mijo Arko, Zagreb.** 3674

,Vacutor'

najboljši ročni sesalec prahu, za vse vrste odstranjevanja prahu se dobiva pri tvrdki 3689

Schneider & Verovšek v Ljubljani.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

3331 **Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov**

domačega izdelka.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence.

Najnižje cene.

Solidna postrežba.

Pozor! Rastlinski eliksir Čitaj!

je napravljen iz najboljših zdravilnih gorskih bilj in po zdravniških strokovnjakih preizkušen kot najboljšo zdravilo proti vsem boleznim želodca, črev, jeter in vranice.

Zdravi najbolj zastarele bolečine v želodcu, odstranjuje krče, daje slast in pospešuje prebavo, čisti kri, pomirjuje živce ter jači in krepí ves život. Zato naj ga naroči vsaka hiša. Na razpolago mnogo priznanic in zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali predplačilu zneska.

Prejela sem vaše steklenice; ker mi dobro delujejo, prosim, pošljite mi še tri velike steklenice rastlinskega eliksira.

Franciška Potočnik, Kavče, z. p. Velenje Stajersko.

3 vel.	ali 12 malih steklenic	franko na vsako pošto	5 K 20 vin.
6 »	» 24 »	» » »	8 » 80 »
9 »	» 36 »	» » »	12 » 80 »

Dobiva se samo pri meni. — Prosim točno adresirati.

Lekarna k Spasitelju, Koprivnica, Hrvaško.

Prodaja se hiša

z dobro vpeljano gostilno in mesarijo.

Več pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Grozdje

rumeno K 4, črno K 320, la veliki maroni K 3, česen la K 280 za 5 kg po pošti. la rimski maroni p. 100 kg K 36, kostanj p. 100 kg K 22 — pošilja Ivan Suttner, Gorica.

15—20 K dnevno,

takoj izplačanih zaslužijo

potniki

s prodajo senzacionalno pozornost vzbujajoče novosti, katero vsak občuduje, **vsak kupi**. Naslov pove uprav. »Slovenskega Naroda«.

Kavarna

vso noč odprta

LEON Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinjši kakovosti.

943 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO
Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Mojih 8 otrok

ki izgledajo zdravi in čvrsti, je moja žena po mojem navodilu vzgojila s **Sladnim čajem**. To naznanjam jaz Ub. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani. Tega dejstva mi ne ovrže nihče. Na stotine mater mi je hvaležnih, ker so sledile mojemu zgledu, ki sloni na **štirinajstletni izkušnji**. Sladni čaj kot živilo za otroke, ki se mu primeša nekoliko mleka, sladkorja, je **varstvo dojenčcem**, čigar raba jih dela odporne ter **otroške bolezni** skoro izkličuje ter učinkuje brezhibno, prvo vrstno. **Drugič**: Medtem ko vsa druga otroška hranila stanejo 1 do 2 kroni, in se že v nekaj dneh porabijo, stane sladni čaj, zavitek s 1/4 kg **samo 60 vinarjev** in se z njim dojenec lahko hrani 20 do 30 dni. Zoperni, dragi aparat Soxhlet odpade. Zadoštuje navadna sesalna steklenica. **Sladni čaj**, pripravljen po dr. pl. Trnkoczyju, je brezdvomno na torišču prehranitve otrok in narodnogospodarske varčljivosti pridobitev prve vrste. Kri, moč, zdravje, mirne živce, mirno spanje, 50% prihranka na denarju, najboljši zajtrk, dosežejo, dobe tudi odrasli, ki namesto neredilne, razburilne kave, čaja, pijo sladni čaj, znamka »Sladine«. Posebno priporočljivo za **bolnike in slabotne**. 3721

Dobiva se v lekarnah, drogerijah, tudi pri trgovcih. Sladnega čaja, znamka Sladin, pripravljenega po dr. pl. Trnkoczyju, ni zamenjavati s sladno kavo. Tvorilna zaloga pri lekarnarju pl. Trnkoczyju v Ljubljani, Kranjsko. Po pošti najmanj 5 zavitev franko 4 krole, poštini zavoj za 5 kg s 15 zavitki vsebine 10 kron franko z obratno pošto. Na Dunaju v lekarnah: Trnkoczy, V., Schönbrunnerstrasse 109; III., Radetzkyplatz 4; VIII., Josefstädterstrasse 25; v Gradcu: Sackstrasse 4.

Za resničnost gori povedanega jamči tu navedenih petero trdk Trnkoczyjev, ugodne sodbe zaupanja vrednih oseb in na stotine zahvalnih pisem mater, med temi takih mater, ki so pred rabo sladnega čaja obupavale, ker so druga živila odrekala.

Pri občini Bled je razpisana za stalno

služba občinskega redarja

z letno plačo 800 K in 200 K od ogledovanja mesa s prostim stanovanjem in službeno obleko. 3711

Občinski urad na Bledu

Kavarna

„Central“.

Prednaznanilo.

V torek, 15. oktobra 1912 t. l. prvi nastop **nanovo pridobljenega**

„Original The Weikings Ensemble“

glasbenega, instrumentalnega in humorističnega kabareta.

Vstop prost. **Začetek ob 9. uri zvečer.** Vstop prost.

Kavarna vso noč odprta.

Z velespoštovanjem

Sefan Miholič, kavarnar.

Priporočilo.

Podpisani cenj. občinstvu naznanjam, da izvršujem

tesarska dela

vsake vrste najceneje in solidno, ne glede na velikost dela. — Izvršujem razne nove stavbe vsake vrste, popravila streh, konstrukcij, razne strešne stole, stolpe, stropne, ograje itd. na delu in blagu. Upam, da se bode oziralo cenjeno občinstvo kolikor mogoče na moje priporočilo ter točno, solidno postrežbo.

FRAN MARTINEC

mestni tesarski mojster, Ljubljana, Prule 8.

MATEJ OBLAK

Ljubljana, Kongresni trg št. 6.

Velika zaloga domačih in tujih čevljev

Naročeni čevlji se izdelujejo v lastni delavnici.

Konfekcija za dame in deklice — bluze.

Anton Schuster

modna trgovina

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7.

Modno blago za dame in gospode, barbeni platni, preproge, garniture, plet, šerpe itd.

!1912 SEZIJA 1912!

Pri meni stane 140 cm dolg damski double paletot 12 K — drugod povsod 20 K.

Topli zimski raglan v vseh modnih barvah 20 kron.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Mestni trg št. 5.

Št. 33255

3744

Razglas.

V smislu deželne zakona z 17. dne junija 1870, št. 21. dež. zak. o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov, naročam vsem posestnikom, uzišvalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos

svoje sadno in olepševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtnih, na poljih in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bodei pokončati nabrana gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako sespomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitre mogoče a najdalje do 15. maja.**

Kadar se drevje, ki so ga napadle gosenice, poseka, ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se tako drevje oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se gosenice obrati od njih ali pa drevje in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepotegega drevja, lepotegega grmovja in drevoredov, potem od drevja ob gozdnih robih v istih slučajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan zlasti ob ranih urah otresati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polju semorajo črvi (podjedji, ogrci) pri oranju ali kopanju zemlje precej za plugom, z motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu naloži na korist občinske blagajne globa od 2 do 20 K, in če bi se to ponovilo do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1912.

Župan:

dr. Ivan Tavčar l. r.

Gospod Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Na priporočilo g. Medica naročil sem bil za poskušno 1 zavoj Vašega „Sladnega čaja“. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravim mlekom mojemu 4 mesečnemu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim „Sladnim čajem“ (znamka »Sladine«) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas vljudno prosim, pošljite mi po četrti pošiljati takoj še 6 zavojev Vašega „Sladnega čaja“, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal.

Odličnim spoštovanjem udani

Skofljica, 10. II. 1912.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga redilna sredstva 1—3 K, velja „Sladine“ ali dr. pl. Trnkoczy-ja „Sladni čaj“ 1 zavojček z 1/4 kg samo 60 v tu pri trgovcu. Na tisoče ljudi ga zavziva z najboljšim uspehom. Glavne zaloge v Ljubljani **lekarna Trnkoczy**, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: VIII., Josefstädterstrasse 25; III., Radetzkyplatz 4; V., Schönbrunnerstr. 109; v Gradcu: Sackstr. 3. Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdka. — Preizkušeno lekarnarsko blago. — Drogijske cene. — Mastin za živinorejce. — Tel. 190.

Manufakturna trgovina J. Kostevc

Ljubljana

Sv. Petra cesta šteč. 4

Ljubljana

Priporoča svojo bogato zalogo najmodernejšega blaga za zimsko sezono, ter vse v to stroko spadajoče predmete po strogo solidnih cenah. — Vzorci pošljem poštine prosto. —